നമോ തസ്സ ഭഗവതോ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ

അഭിധമ്മപിടക

സംഗായനസ്സ പുച്ഛാ വിസ്സജ്ജനാ

പുച്ഛാ - പഠമമഹാസംഗീതികാലേ ആവുസോ ധമ്മസംഗാഹകാ മഹാകസ്സപാദയോ മഹാഥേരവരാ പോരാണസംഗീതികാരാ പഠമം വിനയപിടകം സംഗായിത്വാ സുത്തന്തപിടകേ ച ദീഘമജ്ഝിമസംയുത്തഅങ്ഗുത്തരസംഖാതേ ചത്താരോ മഹാനികായേ സംഗായിത്വാ തദനന്തരം കിം നാമ പാവചനം സംഗായിംസു.

വിസ്സജ്ജനാ - പഠമമഹാസംഗീതികാലേ ഭന്തേ ധമ്മസംഗാഹകാ മഹാകസ്സപാദയോ മഹാഥേരവരാ പോരാണസംഗീതികാരാ പഠമം വിനയപിടകം സംഗായിത്വാ സുത്തന്തപിടകേ ച ദീഘമജ്ഝിമസംയുത്തഅങ്ഗുത്തരസംഖാതേ ചത്താരോ നികായേ സംഗായിത്വാ തദനന്തരം അഭിധമ്മപിടകം നാമ പാവചനം സംഗായിംസു.

പുച്ഛാ - ഇമിസ്സമ്പി ആവുസോ ഛട്ഠസംഗീതിയം സകലഞ്ചേവ വിനയപിടകം സംഗീതം, തേ ച ചത്താരോ മഹാനികായാ. കാലോ ദാനി ആവുസോ സമ്പത്തോ അഭിധമ്മപിടകം സംഗായിതും, തസ്മാഹം തം തഥ പുച്ഛിതബ്ബാനി പുച്ഛിസ്സാമി. അഭിധമ്മോ നാമേസ ആവുസോ കേനട്ഠേന അഭിധമ്മോതി വുച്ചതി.

വിസ്സജ്ജനാ - ധമ്മാതിരേക ധമ്മവിസേസട്ഠേന ഭന്തേ അഭിധമ്മോതി വുച്ചതി.

പുച്ഛാ - സോ പനേസ ആവുസോ അഭിധമ്മോ കേന കത്ഥ കദാ ച അധിഗതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - സോ ഖോ ഭന്തേ അഭിധമ്മോ സബ്ബഞ്ഞുബുദ്ധേന മഹാബോധിമണ്ഡമൂലേ വേസാഖപുണ്ണമിയം യഥാഭൂതം അധിഗതോ.

പുച്ഛാ - കത്ഥ പനേസ ആവുസോ അഭിധമ്മോ ഭഗവതാ കദാ ച വിചിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - സോ ഖോ ഭന്തേ അഭിധമ്മോ ഭഗവതാ മഹാബോധിമണ്ഡേ രതനഘരസത്താഹേ വിചിതോ.

പുച്ഛാ - കത്ഥ പനേസ ആവുസോ അഭിധമ്മോ ഭഗവതാ കദാ കസ്സത്ഥായ ച ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - സോ ഖോ ഭന്തേ അഭിധമ്മോ ഭഗവതാ ദേവേസു താവതിംസേസു പാരിച്ഛത്തകമൂലമ്ഹി പണ്ഡുകമ്ബലസിലായം അഭിസമ്ബോധിതോ സത്തമേ വസ്സേ മാതരം പമുഖം കത്വാ ദസഹി ചക്കവാളസഹസ്സേഹി ആഗമ്മ സന്നിസിന്നാനം ദേവതാനം ചതുരോഘനിത്ഥരണത്ഥായ അന്തോ വസ്സം ദേസിതോ.

പുച്ഛാ - കേനേസ ആവുസോ അഭിധമ്മോ പഠമം മനുസ്സലോകേ പതിഗ്ഗഹിതോ, കസ്സ ച പുന തേന ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - ആയസ്മതാ ഭന്തേ സാരിപുത്തത്ഥേരേന ധമ്മസേനാപതിനാ ഏസ അഭിധമ്മോ പഠമം മനുസ്സലോകേ പതിഗ്ഗഹിതോ, തേനേവ ഭന്തേ ആയസ്മതാ സാരിപുത്തത്ഥേരേന അത്തനോ സദ്ധിവിഹാരികാനം പഞ്ചന്നം ഭിക്ഖുസതാനം ദേസിതോ.

പുച്ഛാ - കേ ആവുസോ സിക്ഖന്തി.

വിസ്സജ്ജനാ - സേഖാ ച ഭന്തേ പുഥുജ്ജനാ കല്യാണകാ ച സിക്ഖന്തി.

പുച്ഛാ - കേ ആവുസോ സിക്ഖിതസിക്ഖാ.

വിസ്സജ്ജനാ - അരഹന്തോ ഭന്തേ സിക്ഖിതസിക്ഖാ.

പുച്ഛാ - കേ ആവുസോ ധാരേന്തി.

വിസ്സജ്ജനാ - യേസം ഭന്തേ വത്തതി, തേ ധാരേന്തി.

പുച്ഛാ - കസ്സ ആവുസോ വചനം.

വിസ്സജ്ജനാ - ഭഗവതോ ഭന്തേ വചനം അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ.

പുച്ഛാ - കേനാവുസോ ആഭതം.

വിസ്സജ്ജനാ - പരംപരായ ഭന്തേ ആഭതം.

ധമ്മസങ്ഗണീ

പുച്ഛാ - സോ പനേസ ആവുസോ അഭിധമ്മോ ധമ്മസങ്ഗണിവിഭങ്ഗാദിപകരണപരിച്ഛേദവസേന സത്തവിധോ. തേസു പഠമം ഭഗവതാ കതരം പകരണം ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - പഠമം ഭന്തേ ധമ്മസങ്ഗണിപകരണം ഭഗവതാ ദേസിതം.

പുച്ഛാ - ധമ്മസങ്ഗണിയം ആവുസോ അത്ഥി മാതികാ, അത്ഥി പദഭാജനീയം. തേസു മാതികം നിക്ഖിപന്തേന ഭഗവതാ കതം നിക്ഖിത്താ.

വിസ്സജ്ജനാ - മാതികം ഭന്തേ നിക്ഖിപന്തേന ഭഗവതാ "കുസലാ ധമ്മാ അകുസലാ ധമ്മാ അബ്യാകതാ ധമ്മാ. സുഖായ വേദനായ സമ്പയുത്താ ധമ്മാ ദുക്ഖായ വേദനായ സമ്പയുത്താ ധമ്മാ അദുക്ഖമസുഖായ വേദനായ സമ്പയുത്താ ധമ്മാ. വിപാകാ ധമ്മാ വിപാകധമ്മധമ്മാ നേവവിപാകനവിപാകധമ്മധമ്മാ"തി ഏവമാദിനാ ദ്വാവീസതിയാ തികാനം വസേന. "ഹേതൂ ധമ്മാ ന ഹേതൂ ധമ്മാ. സഹേതുകാ ധമ്മാ അഹേതുകാ ധമ്മാ.

ഹേതുസമ്പയുത്താ ധമ്മാ ഹേതുവിപ്പയുത്താ ധമ്മാ. ഹേതൂ ചേവ ധമ്മാ സഹേതുകാ ച സഹേതുകാ ചേവ ധമ്മാ ന ച ഹേതൂ. ഹേതൂ ചേവ ധമ്മാ ഹേതുസമ്പയുത്താ ച ഹേതുസമ്പയുത്താ ചേവ ധമ്മാ ന ച ഹേതൂ. ന ഹേതൂ ഖോ പന ധമ്മാ സഹേതുകാപി അഹേതുകാപീ"തി ഏവമാദിനാ ദുകസതാനഞ്ച വസേന മാതികാ നിക്ഖിത്താ.

കാമാവചരകുസല

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ധമ്മസങ്ഗണിയം പദഭാജനീയേ ചിത്തുപ്പാദകണ്ഡേ കുസലാ ധമ്മാതിപദസ്സ അത്ഥം വിഭജന്തേന ഭഗവതാ കഥം കാമാവചരകുസലം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ധമ്മസങ്ഗണിപകരണേ ചിത്തുപ്പാദകണ്ഡേ കുസലാ ധമ്മാതി പദസ്സ അത്ഥം വിഭജന്തേന ഭഗവതാ "കതമേ ധമ്മാ കുസലാ. യസ്മിം സമയേ കാമാവചരം കുസലം ചിത്തം ഉപ്പന്നം ഹോതി സോമനസ്സസഹഗതം ഞാണസമ്പയുത്തം രൂപാരമ്മണം വാ സദ്ദാരമ്മണം വാ ഗന്ധാരമ്മണം വാ രസാരമ്മണം വാ ഫോട്ഠബ്ബാരമ്മണം വാ ധമ്മാരമ്മണം വാ യം യം വാ പനാരബ്ഭ. തസ്മിം സമയേ ഫസ്സോ ഹോതി വേദനാ ഹോതി സഞ്ഞാ ഹോതി ചേതനാ ഹോതി ചിത്തം ഹോതി വിതക്കോ ഹോതി വിചാരോ ഹോതി പീതി ഹോതി സുഖം ഹോതി ചിത്തസ്സേകഗ്ഗതാ ഹോതീ"തി ഏവമാദിനാ കാമാവചരകുസലം തീഹി മഹാവാരേഹി വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

രൂപാവചരകുസല

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ധമ്മസങ്ഗണീപാളിയം ചിത്തുപ്പാദകണ്ഡേ കുസലാ ധമ്മാതി പദസ്സ അത്ഥം വിഭജന്തേന ഭഗവതാ കഥം രൂപാവചരകുസലഞ്ച അരൂപാവചരകുസലഞ്ച വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - രൂപാവചരകുസലഞ്ച അരൂപാവചരകുസലഞ്ച ഭന്തേ "കതമേ ധമ്മാ കുസലാ. യസ്മിം സമയേ രൂപൂപപത്തിയാ മഗ്ഗം ഭാവേതി വിവിച്ചേവ കാമേഹി വിവിച്ച അകുസലേഹി ധമ്മേഹി സവിതക്കം സവിതക്കം വിവേകജം പീതിസുഖം പഠമം ഝാനം ഉപസമ്പജ്ജ വിഹരതി പഥവീകസിണ"ന്തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ ദേസിതം.

ലോകുത്തരാകുസല

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ധമ്മസങ്ഗണീപാളിയം ചിത്തുപ്പാദകണ്ഡേ കുസലാ ധമ്മാതി പദസ്സ അത്ഥം വിഭജന്തേന ഭഗവതാ കഥം ലോകുത്തരകുസലം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ധമ്മസങ്ഗണിയം ചിത്തുപ്പാദകണ്ഡേ കുസലാ ധമ്മാതി പദസ്സ അത്ഥം വിഭജന്തേന ഭഗവതാ "കതമേ ധമ്മാ കുസലാ. യസ്മിം സമയേ ലോകുത്തരം ഝാനം ഭാവേതി നിയ്യാനികം അപചയഗാമിം ദിട്ഠിഗതാനം പഹാനായ പഠമായ ഭൂമിയാ പത്തിയാ വിവിച്ചേവ കാമേഹി...പേ॰... പഠമം ഝാനം ഉപസമ്പജ്ജ വിഹരതി ദുക്ഖപടിപദം ദന്ധാഭിഞ്ഞ"ന്തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ ലോകുത്തരകുസലം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

അകുസല

പുച്ഛാ - തത്ഥേവ ആവുസോ അകുസലാ ധമ്മാതി മാതികാപദസ്സ അത്ഥം വിഭജന്തേന ഭഗവതാ കഥം അകുസലം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - തത്ഥേവ ഭന്തേ അകുസലാ ധമ്മാതി മാതികാപദസ്സ അത്ഥം വിഭജന്തേന ഭഗവതാ "കതമേ ധമ്മാ അകുസലാ. യസ്മിം സമയേ അകുസലം ചിത്തം ഉപ്പന്നം ഹോതി സോമനസ്സസഹഗതം ദിട്ഠിഗതസമ്പയുത്തം രൂപാരമ്മണം വാ സദ്ദാരമ്മണം വാ ഗന്ധാരമ്മണം വാ രസാരമ്മണം വാ ഫോട്ഠബ്ബാരമ്മണം വാ ധമ്മാരമ്മണം വാ യം യം വാ പനാരബ്ഭ. തസ്മിം സമയേ ഫസ്സോ ഹോതി വേദനാ ഹോതി സഞ്ഞാ ഹോതി ചേതനാ ഹോതി ചിത്തം ഹോതീ"തി ഏവമാദിനാ അകുസലം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

അബ്യാകത

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ധമ്മസങ്ഗണീപാളിയം ചിത്തുപ്പാദകണ്ഡരൂപകണ്ഡേസു അബ്യാകതാ ധമ്മാതി മാതികാപദസ്സ അത്ഥം വിഭജന്തേന ഭഗവതാ കഥം അബ്യാകതാ ധമ്മാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ധമ്മസങ്ഗണിയം അബ്യാകതാ ധമ്മാതി പദസ്സ അത്ഥം വിഭജന്തേന ഭഗവതാ "കതമേ ധമ്മാ അബ്യാകതാ. യസ്മിം സമയേ കാമാവചരസ്സ കുസലസ്സ കമ്മസ്സ കതത്താ ഉപചിതത്താ വിപാകം ചക്ഖുവിഞ്ഞാണം ഉപ്പന്നം ഹോതി ഉപേക്ഖാസഹഗതം രൂപാരമ്മണം. തസ്മിം സമയേ ഫസ്സോ ഹോതി വേദനാ ഹോതി സഞ്ഞാ ഹോതി ചേതനാ ഹോതി ചിത്തം ഹോതീ"തി ഏവമാദിനാ ച ചിത്തുപ്പാദകണ്ഡേ, രൂപകണ്ഡേ ച "കതമേ ധമ്മാ അബ്യാകതാ. കുസലാകുസലാനം ധമ്മാനം വിപാകാ കാമാവചരാ രൂപാവചരാ അരൂപാവചരാ അപരിയാപന്നാ വേദനാക്ഖന്ധോ സഞ്ഞാക്ഖന്ധോ സങ്ഖാരക്ഖന്ധോ വിഞ്ഞാണക്ഖന്ധോ. യേ ച ധമ്മാ കിരിയാ നേവ കുസലാ നാകുസലാ ന ച കമ്മവിപാകാ. സബ്ബഞ്ച രൂപം അസങ്ഖതാ

ച ധാതു. ഇമേ ധമ്മാ അബ്യാകതാ"തി ഏവമാദിനാ ച അബ്യാകതാ ധമ്മാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - സത്തസു ആവുസോ അഭിധമ്മപ്പകരണേസു വിഭങ്ഗപ്പകരണേ ഭഗവതാ കതി വിഭങ്ഗാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ സത്തസു പകരണേസു ദുതിയേ വിഭങ്ഗപ്പകരണേ ഖന്ധവിഭങ്ഗോ ആയതനവിഭങ്ഗോ ധാതുവിഭങ്ഗോ സച്ചവിഭങ്ഗോ ഇന്ദ്രിയവിഭങ്ഗോ പടിച്ചസമുപ്പാദവിഭങ്ഗോ സതിപട്ഠാനവിഭങ്ഗോ സമ്മപ്പധാനവിഭങ്ഗോ ഇദ്ധിപാദവിഭങ്ഗോ ബോജ്ഝങ്ഗവിഭങ്ഗോ മഗ്ഗങ്ഗവിഭങ്ഗോ ഝാനവിഭങ്ഗോ അപ്പമഞ്ഞാവിഭങ്ഗോ സിക്ഖാപദവിഭങ്ഗോ പടിസമ്ഭിദാവിഭങ്ഗോ ഞാണവിഭങ്ഗോ ഖുദ്ദകവത്ഥുവിഭങ്ഗോ ധമ്മഹദയവിഭങ്ഗോതി ഭഗവതാ അട്ഠാരസ വിഭങ്ഗാ ദേസിതാ.

ഖന്ധവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - തേസു ആവുസോ അട്ഠാരസസു വിഭങ്ഗേസു പഠമേ ഖന്ധവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം ഖന്ധാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - തേസു ഭന്തേ അട്ഠാരസസു വിഭങ്ഗേസു പഠമേ ഖന്ധവിഭങ്ഗേ "പഞ്ചക്ഖന്ധാ രൂപക്ഖന്ധോ വേദനാക്ഖന്ധോ സഞ്ഞാക്ഖന്ധോ സങ്ഖാരക്ഖന്ധോ വിഞ്ഞാണക്ഖന്ധോ. തത്ഥ കതമോ രൂപക്ഖന്ധോ, യംകിഞ്ചി രൂപം അതീതാനാഗതപച്ചുപ്പന്നം അജ്ഝത്തം വാ ബഹിദ്ധാ വാ ഓളാരികം വാ സുഖുമം വാ ഹീനം വാ പണീതം വാ യം ദൂരേ സന്തികേ വാ, തദേകജ്ഝം അഭിസഞ്ഞൂഹിത്വാ അഭിസങ്ഖിപിത്വാ അയം വുച്ചതി രൂപക്ഖന്ധോ"തി ഏവമാദിനാ സുത്തന്തഭാജനീയഅഭിധമ്മഭാജനീയപഞ്ഹാപുച്ഛകസങ്ഖാതേഹി തീഹി മഹാനയേഹി ഭഗവതാ ഖന്ധാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

ആയതനവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - ദുതിയേ പന ആവുസോ ആയതനവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം ആയതനാനി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

വിസ്സജ്ജനാ - ദുതിയേ ഭന്തേ ആയതനവിഭങ്ഗേ "ദ്വാദസായതനാനി ചക്ഖായതനം രൂപായതനം സോതായതനം സദ്ദായതനം ഘാനായതനം ഗന്ധായതനം ജിവ്ഹായതനം രസായതനം കായായതനം ഫോട്ഠബ്ബായതനം മനായതനം ധമ്മായതനം. ചക്ഖും അനിച്ചം ദുക്ഖം അനത്താ വിപരിണാമധമ്മം, രൂപാ അനിച്ചാ ദുക്ഖാ അനത്താ വിപരിണാമധമ്മാ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ സുത്തന്തഭാജനീയഅഭിധമ്മഭാജനീയപഞ്ഹാപുച്ഛകസങ്ഖാതേഹി തീഹേവ ആയതനാനി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

ധാതുവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ വിഭങ്ഗപ്പകരണേ തതിയേ ധാതുവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം ധാതുയോ വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - തതിയേ ഭന്തേ ധാതുവിഭങ്ഗേ "ഛ ധാതുയോ പഥവീധാതു ആപോധാതു തേജോധാതു വായോധാതു ആകാസധാതു വിഞ്ഞാണധാതൂ"തി ഭന്തേ സുത്തന്തഭാജനീയഅഭിധമ്മഭാജനീയപഞ്ഹാപുച്ഛകസങ്ഖാതേഹി തീഹി മഹാനയേഹി ഭഗവതാ ധാതുയോ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

സച്ചവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - ചതുത്ഥേ പന ആവുസോ സച്ചവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം സച്ചാനി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

വിസ്സജ്ജനാ - ചതുത്ഥേ ഭന്തേ സച്ചവിഭങ്ഗേ "ചത്താരി അരിയസച്ചാനി ദുക്ഖം അരിയസച്ചം, ദുക്ഖസമുദയം അരിയസച്ചം, ദുക്ഖനിരോധം അരിയസച്ചം, ദുക്ഖനിരോധഗാമിനീ പടിപദാ അരിയസച്ചം. തത്ഥ കതമം ദുക്ഖം അരിയസച്ചം, ജാതിപി ദുക്ഖാ, ജരാപി ദുക്ഖാ, മരണമ്പി ദുക്ഖം, സോകപരിദേവദുക്ഖദോമനസ്സുപായാസാപി ദുക്ഖാ, അപ്പിയേഹി സമ്പയോഗോ ദുക്ഖോ, പിയേഹി വിപ്പയോഗോ ദുക്ഖോ, യമ്പിച്ഛം ന ലഭതി, തമ്പി ദുക്ഖം, സംഖിത്തേന പഞ്ചുപാദാനക്ഖന്ധാ ദുക്ഖാ"തി ഏവമാദിനാ സുത്തന്തഭാജനീയഅഭിധമ്മഭാജനീയപഞ്ഹാപുച്ഛകസങ്ഖാതേഹി തീഹി മഹാനയേഹി ഭഗവതാ സച്ചാനി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

ഇന്ദ്രിയവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - പഞ്ചമേ പന ആവുസോ ഇന്ദ്രിയവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം ഇന്ദ്രിയാനി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

വിസ്സജ്ജനാ - പഞ്ചമേ പന ഭന്തേ ഇന്ദ്രിയവിഭങ്ഗേ "ബാവീസതിന്ദ്രിയാനി ചക്ഖുന്ദ്രിയം സോതിന്ദ്രിയം ഘാനിന്ദ്രിയം ജിവ്ഹിന്ദ്രിയം കായിന്ദ്രിയം മനിന്ദ്രിയം...പേ॰... അഞ്ഞാതാവിന്ദ്രിയ"ന്തി ഏവമാദിനാ അഭിധമ്മഭാജനീയപഞ്ഹാപുച്ഛകസങ്ഖാതേഹി ദ്വീഹി മഹാനയേഹി ഭഗവതാ ഇന്ദ്രിയാനി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

പടിച്ചസമുപ്പാദ വിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ വിഭങ്ഗപ്പകരണേ ഛട്ഠേ പടിച്ചസമുപ്പാദവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം പടിച്ചസമുപ്പാദോ വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - ഛട്ഠേ ഭന്തേ പടിച്ചസമുപ്പാദവിഭങ്ഗേ "അവിജ്ജാപച്ചയാ സങ്ഖാരാ... പേ॰... സമുദയോ ഹോതീ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ പടിച്ചസമുപ്പാദോ സുത്തന്തഭാജനീയഅഭിധമ്മഭാജനീയസങ്ഖാതേഹി ദ്വീഹി മഹാനയേഹി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

സതിപട്ഠാനവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - സത്തമേ പന ആവുസോ സതിപട്ഠാനവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം സതിപട്ഠാനാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - സത്തമേ ഭന്തേ സതിപട്ഠാനവിഭങ്ഗേ "ചത്താരോ സതിപട്ഠാനാ ഇധ ഭിക്ഖു അജ്ഝത്തം കായേ കായാനുപസ്സീ വിഹരതി, ബഹിദ്ധാ കായേ കായാനുപസ്സീ വിഹരതി, അജ്ഝത്തബഹിദ്ധാ കായേ കായാനുപസ്സീ വിഹരതി ആതാപീ സമ്പജാനോ സതിമാ വിനേയ്യ ലോകേ അഭിജ്ഝാദോമനസ്സ"ന്തി ഏവമാദിനാ സുത്തന്തഭാജനീയഅഭിധമ്മഭാജനീയപഞ്ഹാപുച്ഛകസങ്ഖാതേഹി തീഹി മഹാനയേഹി ഭഗവതാ സതിപട്ഠാനാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

സമ്മപ്പധാനവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - അട്ഠമേ പന ആവുസോ സമ്മപ്പധാനവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം സമ്മപ്പധാനാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - അട്ഠമേ ഭന്തേ സമ്മപ്പധാനവിഭങ്ഗേ "ചത്താരോ സമ്മപ്പധാനാ ഇധ ഭിക്ഖു അനുപ്പന്നാനം പാപകാനം അകുസലാനം ധമ്മാനം അനുപ്പാദായ ഛന്ദം ജനേതി

വായമതി വീരിയം ആരഭതി ചിത്തം പഗ്ഗണ്ഹാതി പദഹതി, ഉപ്പന്നാനം പാപകാനം അകുസലാനം ധമ്മാനം പഹാനായ ഛന്ദം ജനേതി വായമതി വീരിയം ആരഭതി ചിത്തം പഗ്ഗണ്ഹാതി പദഹതി, അനുപ്പന്നാനം കുസലാനം ധമ്മാനം ഉപ്പാദായ ഛന്ദം ജനേതി വായമതി വീരിയം ആരഭതി ചിത്തം പഗ്ഗണ്ഹാതി പദഹതി, ഉപ്പന്നാനം കുസലാനം ധമ്മാനം ഠിതിയാ അസമ്മോസായ ഭിയ്യോഭാവായ വേപുല്ലായ ഭാവനായ പാരിപൂരിയാ ഛന്ദം ജനേതി വായമതി വീരിയം ആരഭതി ചിത്തം പഗ്ഗണ്ഹാതി പദഹതീ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ സമ്മപ്പധാനാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

ഇദ്ധിപാദവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - നവമേ പന ആവുസോ ഇദ്ധിപാദവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം ഇദ്ധിപാദാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - നവമേ ഭന്തേ ഇദ്ധിപാദവിഭങ്ഗേ "ചത്താരോ ഇദ്ധിപാദാ ഇധ ഭിക്ഖു ഛന്ദസമാധിപധാനസങ്ഖാരസമന്നാഗതം ഇദ്ധിപാദം ഭാവേതി...പേ... വീമംസാസമാധിപധാനസങ്ഖാരസമന്നാഗതം ഇദ്ധിപാദം ഭാവേതീ"തി ഏവമാദിനാ തീഹി മഹാനയേഹി ഭഗവതാ ഇദ്ധിപാദാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

ബോജ്ഝങ്ഗവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ വിഭങ്ഗപ്പകരണേ ദസമേ ബോജ്ഝങ്ഗവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം ബോജ്ഝങ്ഗാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - ദസമേ ഭന്തേ ബോജ്ഝങ്ഗവിഭങ്ഗേ "സത്ത ബോജ്ഝങ്ഗാ സതിസമ്ബോജ്ഝങ്ഗോ ധമ്മവിചയസമ്ബോജ്ഝങ്ഗോ വീരിയസമ്ബോജ്ഝങ്ഗോ പീതിസമ്ബോജ്ഝങ്ഗോ പസ്സദ്ധിസമ്ബോജ്ഝങ്ഗോ സമാധിസമ്ബോജ്ഝങ്ഗോ ഉപേക്ഖാസമ്ബോജ്ഝങ്ഗോ. തത്ഥ കതമോ സതിസമ്ബോജ്ഝങ്ഗോ, ഇധ ഭിക്ഖു സതിമാ ഹോതി പരമേന സതിനേപക്കേന സമന്നാഗതോ ചിരകതമ്പി ചിരഭാസിതമ്പി സരിതാ ഹോതി അനുസ്സരിതാ, അയം വുച്ചതി സതിസമ്ബോജ്ഝങ്ഗോ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ സുത്തന്തഭാജനീയഅഭിധമ്മഭാജനീയപഞ്ഹാപുച്ഛകസങ്ഖാതേഹി തീഹി നയേഹി ബോജ്ഝങ്ഗാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

മഗ്ഗങ്ഗവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - ഏകാദസമേ പന ആവുസോ മഗ്ഗങ്ഗവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം മഗ്ഗങ്ഗാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - ഏകാദസമേ ഭന്തേ മഗ്ഗങ്ഗവിഭങ്ഗേ "അരിയോ അട്ഠങ്ഗികോ മഗ്ഗോ. സേയ്യഥിദം, സമ്മാദിട്ഠി സമ്മാസങ്കപ്പോ സമ്മാവാചാ സമ്മാകമ്മന്തോ സമ്മാആജീവോ സമ്മാവായാമോ സമ്മാസതി സമ്മാസമാധീ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ സുത്തന്തഭാജനീയഅഭിധമ്മഭാജനീയപഞ്ഹാപുച്ഛകസങ്ഖാതേഹി തീഹി മഹാനയേഹി മഗ്ഗങ്ഗാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

ഝാനവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - ദ്വാദസമോ പന ആവുസോ ഝാനവിഭങ്ഗോ ഭഗവതാ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - ദ്വാദസമോ ഭന്തേ ഝാനവിഭങ്ഗോ "ഇധ ഭിക്ഖു പാതിമോക്ഖസംവരസംവുതോ വിഹരതി ആചാരഗോചരസമ്പന്നോ അണുമത്തേസു വജ്ജേസു ഭയദസ്സാവീ സമാദായ സിക്ഖതി സിക്ഖാപദേസു ഇന്ദ്രിയേസു ഗുത്തദ്വാരോ ഭോജനേ മത്തഞ്ഞൂ പുബ്ബരത്താപരരത്തം ജാഗരിയാനുയോഗമനുയുത്തോ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

അപ്പമഞ്ഞാവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - തേരസമേ പന ആവുസോ അപ്പമഞ്ഞാവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം അപ്പമഞ്ഞായോ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - തേരസമേ ഭന്തേ അപ്പമഞ്ഞാവിഭങ്ഗേ "ചതസ്സോ അപ്പമഞ്ഞായോ ഇധ ഭിക്ഖു മേത്താസഹഗതേന ചേതസാ ഏകം ദിസം ഫരിത്വാ വിഹരതി, തഥാ ദുതിയം. തഥാ തതിയം. തഥാ ചതുത്ഥം. ഇതി ഉദ്ധമധോ തിരിയം സബ്ബധി സബ്ബത്തതായ സബ്ബാവന്തം ലോകം മേത്താസഹഗതേന ചേതസാ വിപുലേന മഹഗ്ഗതേന അപ്പമാണേന അവേരേന അബ്യാപജ്ജേന ഫരിത്വാ വിഹരതീ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ സുത്തന്തഭാജനീയഅഭിധമ്മഭാജനീയപഞ്ഹാപുച്ഛകസങ്ഖാതേഹി തീഹി മഹാനയേഹി അപ്പമഞ്ഞായോ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

സിക്ഖാപദവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ വിഭങ്ഗപ്പകരണേ ചുദ്ദസമേ സിക്ഖാപദവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം സിക്ഖാപദാനി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

വിസ്സജ്ജനാ - ചുദ്ദസമേ ഭന്തേ സിക്ഖാപദവിഭങ്ഗേ "പഞ്ച സിക്ഖാപദാനി പാണാതിപാതാ വേരമണീ സിക്ഖാപദം, അദിന്നാദാനാ വേരമണീ സിക്ഖാപദം, കാമേസുമിച്ഛാചാരാ വേരമണീ സിക്ഖാപദം, മുസാവാദാ വേരമണീ സിക്ഖാപദം, സുരാമേരയമജ്ജപമാദട്ഠാനാ വേരമണീ സിക്ഖാപദം. തത്ഥ കതമം പാണാതിപാതാ വേരമണീ സിക്ഖാപദം, യസ്മിം സമയേ കാമാവചരം കുസലം ചിത്തം ഉപ്പന്നം ഹോതി സോമനസ്സസഹഗതം ഞാണസമ്പയുത്തം പാണാതിപാതാ വിരമന്തസ്സാ"തി ഏവമാദിനാ അഭിധമ്മഭാജനീയപഞ്ഹാപുച്ഛകസങ്ഖാതേഹി ദ്വീഹി മഹാനയേഹി ഭഗവതാ സിക്ഖാപദാനി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

പടിസമ്ഭിദാവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - പന്നരസമേ പന ആവുസോ പടിസമ്ഭിദാവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം പടിസമ്ഭിദായോ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - പന്നരസമേ ഭന്തേ പടിസമ്ഭിദാവിഭങ്ഗേ "ചതസ്സോ പടിസമ്ഭിദാ അത്ഥപടിസമ്ഭിദാ ധമ്മപടിസമ്ഭിദാ നിരുത്തിപടിസമ്ഭിദാ പടിഭാനപടിസമ്ഭിദാ. അത്ഥേ ഞാണം അത്ഥപടിസമ്ഭിദാ, ധമ്മേ ഞാണം ധമ്മപടിസമ്ഭിദാ, തത്ര ധമ്മനിരുത്താഭിലാപേ ഞാണം നിരുത്തിപടിസമ്ഭിദാ, ഞാണേസു ഞാണം പടിഭാനപടിസമ്ഭിദാ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ ചതസ്സോ പടിസമ്ഭിദായോ സുത്തന്തഭാജനീയഅഭിധമ്മഭാജനീയപഞ്ഹാപുച്ഛകസങ്ഖാതേഹി തീഹി മഹാനയേഹി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

ഞാണവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - സോളസമേ പന ആവുസോ ഞാണവിഭങ്ഗേ ഭഗവതാ കഥം ഞാണാനി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

വിസ്സജ്ജനാ - സോളസമേ ഭന്തേ ഞാണവിഭങ്ഗേ "ഏകവിധേന ഞാണവത്ഥു പഞ്ചവിഞ്ഞാണാ ന ഹേതൂ, അഹേതുകാ, ഹേതുവിപ്പയുത്താ, സപ്പച്ചയാ , സങ്ഖതാ, അരൂപാ, ലോകിയാ, സാസവാ"തി ഏവമാദിനാ ഏകകതോ പട്ഠായ യാവ ദസകാ ഭഗവതാ ഞാണാനി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

ഖുദ്ദകവത്ഥുവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ വിഭങ്ഗപ്പകരണേ സത്തരസമോ ഖുദ്ദകവത്ഥുവിഭങ്ഗോ ഭഗവതാ കഥം ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ദുതിയേ വിഭങ്ഗപ്പകരണേ സത്തരസമോ ഖുദ്ദകവത്ഥുവിഭങ്ഗോ "ജാതിമദോ, ഗോത്തമദോ, ആരോഗ്യമദോ, യോബ്ബനമദോ, ജീവിതമദോ"തി ഏവമാദിനാ ഏകകതോ പട്ഠായ യാവ അട്ഠസതതണ്ഹാവിചരിതം ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

ധമ്മഹദയവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - തത്ഥ ആവുസോ അട്ഠാരസമോ ധമ്മഹദയവിഭങ്ഗോ ഭഗവതാ കഥം വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അട്ഠാരസമോ ഭന്തേ ധമ്മഹദയവിഭങ്ഗോ "കതി ഖന്ധാ, കതി ആയതനാനി, കതി ധാതുയോ, കതി സച്ചാനി, കതി ഇന്ദ്രിയാനി, കതി ഹേതൂ, കതി ആഹാരാ, കതി ഫസ്സാ, കതി വേദനാ, കതി സഞ്ഞാ, കതി ചേതനാ, കതി ചിത്താനി. പഞ്ചക്ഖന്ധാ, ദ്വാദസായതനാനി, അട്ഠാരസ ധാതുയോ, ചത്താരി സച്ചാനി, ബാവീസതിന്ദ്രിയാനി, നവ ഹേതൂ, ചത്താരോ ആഹാരാ, സത്ത ഫസ്സാ, സത്ത വേദനാ, സത്ത സഞ്ഞാ, സത്ത ചേതനാ, സത്ത ചിത്താനീ"തി ഏവമാദിനാ സബ്ബസങ്ഗാഹകാദീഹി ദസഹി വാരേഹി ഭഗവതാ വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

പുച്ഛാ - കഥഞ്ചാവുസോ തത്ഥ ഭഗവതാ ഉപ്പാദകകമ്മആയുപ്പമാണവാരോ വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - ദാനം ദത്വാ സീലം സമാദിയിത്വാ ഉപോസഥകമ്മം കത്വാ കത്ഥ ഉപപജ്ജന്തി. ദാനം ദത്വാ, സീലം സമാദിയിത്വാ ഉപോസഥകമ്മം കത്വാ അപ്പേകച്ചേ ഖത്തിയമഹാസാലാനം സഹബ്യതം ഉപപജ്ജന്തി, അപ്പേകച്ചേ ബ്രാഹ്മണമഹാസാലാനം, അപ്പേകച്ചേ ഗഹപതിമഹാസാലാനം, അപ്പേകച്ചേ ചാതുമഹാരാജികാനം ദേവാനം, അപ്പേകച്ചേ താവതിംസാനം ദേവാനം, അപ്പേകച്ചേ യാമാനം ദേവാനം, അപ്പേകച്ചേ തുസിതാനം ദേവാനം സഹബ്യതം ഉപപജ്ജന്തീതി ഏവമാദിനാ ഭന്തേ തത്ഥ ഭഗവതാ ഉപ്പാദകകമ്മആയുപ്പമാണവാരോ വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

ഉക്ഖിത്താ പുഞ്ഞതേജേന, കാമരൂപഗതിം ഗതാ;
ഭവഗ്ഗതമ്പി സമ്പത്താ, പുനാഗച്ഛന്തി ദുഗ്ഗതിം -

ധാതുകഥാ

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ അട്ഠാരസഹി ബുദ്ധധമ്മേഹി സമന്നാഗതേന അഭിധമ്മേ അട്ഠാരസഹി വിഭങ്ഗേഹി പടിമണ്ഡിതം ദുതിയം വിഭങ്ഗപ്പകരണം ദേസേത്വാ തദനന്തരം ധാതുകഥം നാമ തതിയം പകരണം കഥം വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - തതിയം ഭന്തേ ധാതുകഥം നാമ അഭിധമ്മപിടകം "സങ്ഗഹോ അസങ്ഗഹോ, സങ്ഗഹിതേന അസങ്ഗഹിതം, അസങ്ഗഹിതേന സങ്ഗഹിതം, സങ്ഗഹിതേന സങ്ഗഹിതം, അസങ്ഗഹിതേന അസങ്ഗഹിതം. സമ്പയോഗോ വിപ്പയോഗോ, സമ്പയുത്തേന വിപ്പയുത്തം, വിപ്പയുത്തേന സമ്പയുത്തം, സമ്പയുത്തേന സമ്പയുത്തം, വിപ്പയുത്തേന വിപ്പയുത്തം. സങ്ഗഹിതേന സമ്പയുത്തം വിപ്പയുത്തം, സമ്പയുത്തേന സങ്ഗഹിതം അസങ്ഗഹിതം, അസങ്ഗഹിതേന സമ്പയുത്തം വിപ്പയുത്തം, വിപ്പയുത്തേന സങ്ഗഹിതം അസങ്ഗഹിത"ന്തി ഏവമാദിനാ പഞ്ച മാതികായോ പഠമം നിക്ഖിപിത്വാ സങ്ഗഹാസങ്ഗഹാദീഹി ചുദ്ദസഹി നയേഹി ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

പുഗ്ഗലപഞ്ഞത്തി

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ സബ്ബധാതുകുസലേന അഭിധമ്മപിടകേ തതിയം ധാതുകഥാപകരണം ദേസേത്വാ തദനന്തരം ചതുത്ഥം പുഗ്ഗലപഞ്ഞത്തിപ്പകരണം കഥം വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ചതുത്ഥം പുഗ്ഗലപഞ്ഞത്തിപ്പകരണം "ഛ പഞ്ഞത്തിയോ ഖന്ധപഞ്ഞത്തി ആയതനപഞ്ഞത്തി ധാതുപഞ്ഞത്തി സച്ചപഞ്ഞത്തി ഇന്ദ്രിയപഞ്ഞത്തി പുഗ്ഗലപഞ്ഞത്തി. കിത്താവതാ ഖന്ധാനം ഖന്ധപഞ്ഞത്തി, യാവതാ പഞ്ചക്ഖന്ധാ, രൂപക്ഖന്ധോ വേദനാക്ഖന്ധോ സഞ്ഞാക്ഖന്ധോ സങ്ഖാരക്ഖന്ധോ വിഞ്ഞാണക്ഖന്ധോ. എത്താവതാ ഖന്ധാനം ഖന്ധപഞ്ഞത്തീ"തി ഏവമാദിനാ ഖന്ധായതനധാതുസച്ചഇന്ദ്രിയപഞ്ഞത്തിയോ സംഖിത്തേന ഉദ്ദിസിത്വാ പുഗ്ഗലപഞ്ഞത്തിം ച ഏകകദുകതികചതുക്കപഞ്ചകഛക്കസത്തകഅട്ഠകനവകദസകവസേന വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ഭഗവതാ ദേസിതാ.

കഥാവത്ഥു

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ സബ്ബപരമത്ഥപഞ്ഞത്തിധമ്മകുസലേന അഭിധമ്മപിടകേ ചതുത്ഥം പുഗ്ഗലപഞ്ഞത്തിപ്പകരണം ദേസേത്വാ തദനന്തരം പഞ്ചമം കഥാവത്ഥുപ്പകരണം കഥം ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - സബ്ബപരമത്ഥപഞ്ഞത്തിധമ്മകുസലേന ഭന്തേ ഭഗവതാ ലോകേ അഗ്ഗപുഗ്ഗലേന അഭിധമ്മപിടകേ ചതുത്ഥം പുഗ്ഗലപഞ്ഞത്തിപ്പകരണം ദേസേത്വാ തദനന്തരം കഥാവത്ഥുദേസനായ വാരേ സമ്പത്തേ "അനാഗതേ മമ സാവകോ മോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരോ നാമ ഉപ്പന്നം സാസനമലം സോധേത്വാ തതിയസങ്ഗീതിം കരോന്തോ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ മജ്ഝേ നിസിന്നോ സകവാദേ പഞ്ച സുത്തസതാനി പരവാദേ പഞ്ചാതി സുത്തസഹസ്സം സമോധാനേത്വാ, ഇമം പകരണം ഭാജേസ്സതീ"തി തസ്സോകാസം കരോന്തേന പുഗ്ഗലവാരേ അട്ഠമുഖാ വാദയുത്തിം ആദിം കത്വാ സബ്ബകഥാമഗ്ഗേസു അസമ്പുണ്ണഭാണവാരത്ഥായ തന്തിയാ മാതികാ നിക്ഖേപമത്തേന പഞ്ചമം കഥാവത്ഥുപ്പകരണം സംഖേപതോ ദേസിതം.

പുച്ഛാ - അധുനാ പാകടം പനാവുസോ വിത്ഥാരം കഥാവത്ഥുപ്പകരണം കദാ കേന കത്ഥ കഥഞ്ച വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - തം ഖോ ഭന്തേ ഭഗവതോ നയമുഖം നിസ്സായ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന തതിയസംഗീതികാലേ പാടലിപുത്തേ അസോകാരാമേ സട്ഠിഭിക്ഖുസതസഹസ്സാനം സമാഗമേ ഭഗവതാ ദിന്നനയവസേന തഥാഗതേന ഠപിതമാതികം വിഭജന്തേന സകവാദേ പഞ്ചസുത്തസതാനി പരവാദേ പഞ്ചാതി സുത്തസഹസ്സം ആഹരിത്വാ ഇദം പരവാദമഥനം അധുനാ പാകടം കഥാവത്ഥുപ്പകരണം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

പുച്ഛാ - കതി ആവുസോ തത്ഥ കഥായോ തേന ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ കഥിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - തത്ഥ ഭന്തേ വാചനാമഗ്ഗതോ ദ്വേ ച സതാനി സത്തവീസതി ച കഥായോ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ കഥിതാ.

പുഗ്ഗലകഥാ

പുച്ഛാ - കഥഞ്ചാവുസോ തത്ഥ പഠമാ പുഗ്ഗലകഥാ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ കഥിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - പുഗ്ഗലോ ഉപലബ്ഭതി സച്ചികട്ഠപരമത്ഥേനാതി, ആമന്താ. യോ സച്ചികട്ഠോ പരമത്ഥോ, തതോ സോ പുഗ്ഗലോ ഉപലബ്ഭതി സച്ചികട്ഠപരമത്ഥേനാതി, ന ഹേവം വത്തബ്ബേ. ആജാനാഹി നിഗ്ഗഹം ഹഞ്ചി പുഗ്ഗലോ ഉപലബ്ഭതി

സച്ചികട്ഠപരമത്ഥേന, തേന വത രേ വത്തബ്ബേ "യോ സച്ചികട്ഠോ പരമത്ഥോ, തതോ സോ പുഗ്ഗലോ ഉപലബ്ഭതി സച്ചികട്ഠപരമത്ഥേനാ"തി. യം തത്ഥ വദേസി "വത്തബ്ബേ ഖോ 'പുഗ്ഗലോ ഉപലബ്ഭതി സച്ചികട്ഠപരമത്ഥേന', നോ ച വത്തബ്ബേ 'യോ സച്ചികട്ഠോ പരമത്ഥോ, തതോ സോ പുഗ്ഗലോ ഉപലബ്ഭതി സച്ചികട്ഠപരമത്ഥേനാ"തി, മിച്ഛാതി ഏവമാദിനാ ഭന്തേ തത്ഥ പഠമാ പുഗ്ഗലകഥാ പഞ്ച ഭാണവാരമത്തായ തന്തിയാ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ കഥിതാ.

അഞ്ഞാണകഥാ

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ കഥാവത്ഥുപ്പകരണേ ദുതിയവഗ്ഗേ ദുതിയാ അഞ്ഞാണകഥാ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ കഥിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ പഞ്ചമേ കഥാവത്ഥുപ്പകരണേ ദുതിയവഗ്ഗേ ദുതിയാ അഞ്ഞാണകഥാ "അത്ഥി അരഹതോ അഞ്ഞാണന്തി, ആമന്താ. അത്ഥി അരഹതോ അവിജ്ജാ അവിജ്ജോഘോ അവിജ്ജായോഗോ അവിജ്ജാനുസയോ അവിജ്ജാപരിയുട്ഠാനം അവിജ്ജാസംയോജനം അവിജ്ജാനീവരണന്തി, ന ഹേവം വത്തബ്ബേ. നത്ഥി അരഹതോ അവിജ്ജാ അവിജ്ജോഘോ അവിജ്ജായോഗോ അവിജ്ജാനുസയോ അവിജ്ജാപരിയുട്ഠാനം അവിജ്ജാസംയോജനം അവിജ്ജാനിവരണന്തി, ആമന്താ. ഹഞ്ചി നത്ഥി അരഹതോ അവിജ്ജാ അവിജ്ജോഘോ അവിജ്ജായോഗോ അവിജ്ജാനുസയോ അവിജ്ജാപരിയുട്ഠാനം അവിജ്ജാസംയോജനം അവിജ്ജാനീവരണം, നോ ച വത രേ വത്തബ്ബേ "അത്ഥി അരഹതോ അഞ്ഞാണ"ന്തി ഏവമാദിനാ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ഭാസിതാ.

അസഞ്ഞകഥാ

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ പഞ്ചമേ കഥാവത്ഥുപ്പകരണേ തതിയവഗ്ഗേ ഏകാദസമാ അസഞ്ഞകഥാ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ കഥിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ പഞ്ചമേ കഥാവത്ഥുപ്പകരണേ തതിയവഗ്ഗേ ഏകാദസമാ അസഞ്ഞകഥാ "അസഞ്ഞസത്തേസു സഞ്ഞാ അത്ഥീതി, ആമന്താ. സഞ്ഞാഭവോ സഞ്ഞാഗതി സഞ്ഞാസത്താവാസോ സഞ്ഞാസംസാരോ സഞ്ഞായോനി സഞ്ഞത്തഭാവപടിലാഭോതി, ന ഹേവം വത്തബ്ബേ"തി ഏവമാദിനാ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ കഥിതാ.

അസഞ്ഞസത്തേസു സഞ്ഞാ അത്ഥി.

സഞ്ഞാഭവോ സഞ്ഞാഗതി സഞ്ഞാസത്താവാസോ സഞ്ഞാസംസാരോ സഞ്ഞായോനി സഞ്ഞത്തഭാവപടിലാഭോ.

ന ഹേവം വത്തബ്ബേ.

നനു അസഞ്ഞഭവോ അസഞ്ഞഗതി അസഞ്ഞസത്താവാസോ അസഞ്ഞസംസാരോ അസഞ്ഞയോനി അസഞ്ഞത്തഭാവപടിലാഭോ.

ഹഞ്ചി അസഞ്ഞഭവോ അസഞ്ഞഗതി അസഞ്ഞസത്താവാസോ അസഞ്ഞസംസാരോ അസഞ്ഞയോനി അസഞ്ഞത്തഭാവപടിലാഭോ, നോ ച വത രേ വത്തബ്ബേ അസഞ്ഞസത്തേസു സഞ്ഞാ അത്ഥി.

അസഞ്ഞസത്തേസു സഞ്ഞാ അത്ഥി.

പഞ്ചവോകാരഭവോ ഗതി സത്താവാസോ സംസാരോ യോനി അത്തഭാവപടിലാഭോ.

നനു ഏകവോകാരഭവോ ഗതി സത്താവാസോ സംസാരോ യോനി അത്തഭാവപടിലാഭോ.

ഹഞ്ചി ഏകവോകാരഭവോ ഗതി സത്താവാസോ സംസാരോ യോനി അത്തഭാവപടിലാഭോ, നോ ച വത രേ വത്തബ്ബേ അസഞ്ഞസത്തേസു സഞ്ഞാ അത്ഥി.

ഛട്ഠവഗ്ഗ

പഥവീധാതുസനിദസ്സനാതിആദികഥാ

പുച്ഛാ - ഛട്ഠവഗ്ഗേ പന ആവുസോ അട്ഠമാ പഥവീധാതു സനിദസ്സനാതിആദികഥാ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ കഥിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - ഛട്ഠവഗ്ഗേ ഭന്തേ അട്ഠമാ പഥവീധാതു സനിദസ്സനാതിആദികഥാ "പഥവീധാതു സനിദസ്സനാതി ആമന്താ. രൂപം രൂപായതനം രൂപധാതു നീലം പീതകം ലോഹിതകം ഓദാതം ചക്ഖുവിഞ്ഞേയ്യം ചക്ഖുസ്മിം പടിഹഞ്ഞതി ചക്ഖുസ്സ ആപാഥം ആഗച്ഛതീതി, ന ഹേവം വത്തബ്ബേ"തി ഏവമാദിനാ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലി പുത്തതിസ്സത്ഥേരേന വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ കഥിതാ.

പഥവീധാതു സനിദസ്സനാ.

ചക്ഖുഞ്ച പടിച്ച പഥവീധാതുഞ്ച ഉപ്പജ്ജതി ചക്ഖുവിഞ്ഞാണം.

തേന ഹി ന വത്തബ്ബം ചക്ഖുഞ്ച പടിച്ച പഥവീധാതുഞ്ച ഉപ്പജ്ജതി ചക്ഖുവിഞ്ഞാണം.

അന്തരാഭവകഥാ

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ പഞ്ചമേ കഥാവത്ഥുപ്പകരണേ അട്ഠമവഗ്ഗേ ദുതിയാ അന്തരാഭവകഥാ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ കഥിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ പഞ്ചമേ കഥാവത്ഥുപ്പകരണേ അട്ഠമവഗ്ഗേ ദുതിയാ അന്തരാഭവകഥാ "അത്ഥി അന്തരാഭവോതി, ആമന്താ. കാമഭവോതി, ന ഹേവം വത്തബ്ബേ...പേ॰... അത്ഥി അന്തരാഭവോതി, ആമന്താ. രൂപഭവോതി, ന ഹേവം വത്തബ്ബേ... പേ॰... അത്ഥി അന്തരാഭവോതി, ആമന്താ. അരൂപഭവോതി, ന ഹേവം വത്തബ്ബേ"തി ഏവമാദിനാ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ കഥിതാ.

അത്ഥി അന്തരാഭവോ.

ന ഹേവം വത്തബ്ബേ.

അത്ഥി അന്തരാഭവോ.

കാമഭവസ്സ ച രൂപഭവസ്സ ച അന്തരേ അത്ഥി അന്തരാഭവോ.

ന ഹേവം വത്തബ്ബേ.

രൂപഭവസ്സ ച അരൂപഭവസ്സ ച അന്തരേ അത്ഥി അന്തരാഭവോ.

കാമഭവസ്സ ച രൂപഭവസ്സ ച അന്തരേ നത്ഥി അന്തരാഭവോ.

ഹഞ്ചി കാമഭവസ്സ ച രൂപഭവസ്സ ച അന്തരേ നത്ഥി അന്തരാഭവോ, നോ ച വത രേ വത്തബ്ബേ അത്ഥി അന്തരാഭവോ.

സളായതനുപ്പത്തികഥാ

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ പഞ്ചമേ കഥാവത്ഥുപ്പകരണേ ചുദ്ദസമവഗ്ഗേ ദുതിയാ സളായതനുപ്പത്തികഥാ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ പഞ്ചമേ കഥാവത്ഥുപ്പകരണേ ചുദ്ദസമേവഗ്ഗേ ദുതിയാ സളായതനുപ്പത്തികഥാ "സളായതനം അപുബ്ബം അചരിമം മാതുകുച്ഛിസ്മിം സണ്ഠാതീതി, ആമന്താ. സബ്ബങ്ഗപച്ചങ്ഗീ അഹീനിന്ദ്രിയോ മാതുകുച്ഛിസ്മിം ഓക്കമതീതി, ന ഹേവം വത്തബ്ബേ"തി ഏവമാദിനാ ആയസ്മതാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ കഥിതാ.

സളായതനം അപുബ്ബം അചരിമം മാതുകുച്ഛിസ്മിം സണ്ഠാതി.

സബ്ബങ്ഗപ്പച്ചങ്ഗീ അഹീനിന്ദ്രിയോ മാതുകുച്ഛിസ്മിം ഓക്കമതി.

ന ഹേവം വത്തബ്ബേ.

ഉപപത്തേസിയേന ചിത്തേന ചക്ഖായതനം സണ്ഠാതി.

ഉപപത്തേസിയേന ചിത്തേന ഹത്ഥാ സണ്ഠന്തി, പാദാ സണ്ഠന്തി, സീസം സണ്ഠാതി, കണ്ണോ സണ്ഠാതി, നാസികാ സണ്ഠാതി, മുഖം സണ്ഠാതി, ദന്താ സണ്ഠന്തി.

ന ഹേവം വത്തബ്ബേ.

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ യമകപാടിഹീരാവസാനേ താവതിംസദേവലോകം ഗന്ത്വാ ദസസഹസ്സലോകധാതൂഹി ആഗമ്മ സന്നിസിന്നാനം ദേവാനം അഭിധമ്മദേസനം ദേസേന്തേന പഠമം അഭിധമ്മപിടകേ പഞ്ചപ്പകരണാനി ദേസേത്വാ തദനന്തരം ഛട്ഠം യമകപ്പകരണം ദേസേന്തേന കതി യമകപ്പകരണാനി വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

വിസ്സജ്ജനാ - ഭഗവതാ ഭന്തേ യമസ്സ വിസയാതീതേന യമകപാടിഹീരാവസാനേ താവതിംസദേവലോകം ഗന്ത്വാ തത്ഥ ദസസഹസ്സലോകധാതൂഹി ആഗമ്മ സന്നിസിന്നാനം ദേവതാനം അഭിധമ്മപിടകം ദേസേന്തേന അഭിധമ്മപിടകേ പുരിമാനി പഞ്ചപ്പകരണാനി ദേസേത്വാ തദനന്തരം ഛട്ഠം യമകപ്പകരണം മൂലയമകം ഖന്ധയമകം ആയതനയമകം ധാതുയമകം സച്ചയമകം സങ്ഖാരയമകം അനുസയയമകം ചിത്തയമകം ധമ്മയമകം ഇന്ദ്രിയയമകന്തി ദസ യമകപ്പകരണാനി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

മൂലയമക

പുച്ഛാ - കഥഞ്ചാവുസോ തത്ഥ ഭഗവതാ പഠമം മൂലയമകം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - യേ കേചി കുസലാ ധമ്മാ, സബ്ബേ തേ കുസലമൂലാ. യേ വാ പന കുസലമൂലാ, സബ്ബേ തേ ധമ്മാ കുസലാ. യേ കേചി കുസലാ ധമ്മാ, സബ്ബേ തേ കുസലമൂലേന ഏകമൂലാ. യേ വാ പന കുസലമൂലേന ഏകമൂലാ, സബ്ബേ തേ ധമ്മാ കുസലാ. യേ കേചി കുസലമൂലേന ഏകമൂലാ ധമ്മാ, സബ്ബേ തേ ധമ്മാ കുസലമൂലേന അഞ്ഞമഞ്ഞമൂലാ. യേ വാ പന കുസലമൂലേന അഞ്ഞമഞ്ഞമൂലാ, സബ്ബേ തേ ധമ്മാ കുസലാതി ഏവമാദിനാ ഭന്തേ തത്ഥ ഭഗവതാ പഠമം മൂലയമകം ബാവീസതിയാ ച തികേഹി ദുകസതേന ച വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

യേ കേചി കുസലാ ധമ്മാ, സബ്ബേ തേ കുസലമൂലാ.

യേ കേചി കുസലാ ധമ്മാ, സബ്ബേ തേ കുസലമൂലാതി, തീണേവ കുസലമൂലാനി അവസേസാ കുസലാ ധമ്മാ, ന കുസലമൂലാ, യേ വാ പന കുസലമൂലാ, സബ്ബേ തേ ധമ്മാ കുസലാതി, ആമന്താ -

ഖന്ധയമക

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദുതിയം ഖന്ധയമകം ഭഗവതാ കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദുതിയം ഖന്ധയമകം "പഞ്ചക്ഖന്ധാ - രൂപക്ഖന്ധോ വേദനാക്ഖന്ധോ സഞ്ഞാക്ഖന്ധോ സങ്ഖാരക്ഖന്ധോ വിഞ്ഞാണക്ഖന്ധോ. രൂപം രൂപക്ഖന്ധോ, രൂപക്ഖന്ധോ രൂപം. വേദനാ വേദനാക്ഖന്ധോ, വേദനാക്ഖന്ധോ വേദനാ. സഞ്ഞാ സഞ്ഞാക്ഖന്ധോ, സഞ്ഞാക്ഖന്ധോ സഞ്ഞാ. സങ്ഖാരാ സങ്ഖാരക്ഖന്ധോ, സങ്ഖാരക്ഖന്ധോ സങ്ഖാരാ. വിഞ്ഞാണം വിഞ്ഞാണക്ഖന്ധോ, വിഞ്ഞാണക്ഖന്ധോ വിഞ്ഞാണ"ന്തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ പണ്ണത്തിവാരപവത്തിവാരപരിഞ്ഞാവാരസങ്ഖാതേഹി തീഹി വാരേഹി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

ആയതനയമക

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ തതിയം ആയതനയമകം ഭഗവതാ കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ തതിയം ആയതനയമകം "ദ്വാദസായതനാനി - ചക്ഖായതനം സോതായതനം ഘാനായതനം ജിവ്ഹായതനം കായായതനം രൂപായതനം സദ്ദായതനം ഗന്ധായതനം രസായതനം ഫോട്ഠബ്ബായതനം മനായതനം ധമ്മായതനം. ചക്ഖു ചക്ഖായതനം, ചക്ഖായതനം ചക്ഖു. സോതം സോതായതനം, സോതായതനം സോത"ന്തി ഏവമാദിനാ പണ്ണത്തിവാരപവത്തിവാരപരിഞ്ഞാവാരസങ്ഖാതേഹി തീഹി വാരേഹി ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

ധാതുയമക

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു ചതുത്ഥം ധാതുയമകം ഭഗവതാ കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു ചതുത്ഥം ധാതുയമകം "അട്ഠാരസ ധാതുയോ - ചക്ഖുധാതു സോതധാതു ഘാനധാതു ജിവ്ഹാധാതു കായധാതു രൂപധാതു സദ്ദധാതു ഗന്ധധാതു രസധാതു ഫോട്ഠബ്ബധാതു ചക്ഖുവിഞ്ഞാണധാതു സോതവിഞ്ഞാണധാതു ഘാനവിഞ്ഞാണധാതു ജിവ്ഹാവിഞ്ഞാണധാതു കായവിഞ്ഞാണധാതു മനോധാതു മനോവിഞ്ഞാണധാതു ധമ്മധാതൂ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ പണ്ണത്തിവാരപവത്തിവാരപരിഞ്ഞാവാരസങ്ഖാതേഹി തീഹി മഹാവാരേഹി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

സച്ചയമക

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു പഞ്ചമം സച്ചയമകം ഭഗവതാ കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു പഞ്ചമം സച്ചയമകം "ചത്താരി സച്ചാനി - ദുക്ഖസച്ചം സമുദയസച്ചം നിരോധസച്ചം മഗ്ഗസച്ചം. ദുക്ഖം ദുക്ഖസച്ചം, ദുക്ഖസച്ചം ദുക്ഖം. സമുദയോ സമുദയസച്ചം, സമുദയസച്ചം സമുദയോ. നിരോധോ നിരോധസച്ചം, നിരോധസച്ചം നിരോധോ. മഗ്ഗോ മഗ്ഗസച്ചം, മഗ്ഗസച്ചം മഗ്ഗോ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

സങ്ഖാരയമക

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു ഛട്ഠം സങ്ഖാരയമകം ഭഗവതാ കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു ഛട്ഠം സങ്ഖാരയമകം "തയോ സങ്ഖാരാ - കായസങ്ഖാരോ വചീസങ്ഖാരോ , ചിത്തസങ്ഖാരോ. അസ്സാസപസ്സാസാ കായസങ്ഖാരോ, വിതക്കവിചാരാ വചീസങ്ഖാരാ, സഞ്ഞാ ച വേദനാ ച ചിത്തസങ്ഖാരോ ഠപേത്വാ വിതക്കവിചാരേ സബ്ബേപി ചിത്തസമ്പയുത്തകാ ധമ്മാ ചിത്തസങ്ഖാരോ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ പണ്ണത്തിവാരപവത്തിവാരപരിഞ്ഞാവാരസങ്ഖാതേഹി തീഹി മഹാവാരേഹി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

അനുസയയമക

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു സത്തമം അനുസയയമകം ഭഗവതാ കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു സത്തമം അനുസയയമകം "സത്ത അനുസയാ - കാമരാഗാനുസയോ പടിഘാനുസയോ മാനാനുസയോ ദിട്ഠാനുസയോ വിചികിച്ഛാനുസയോ ഭവരാഗാനുസയോ അവിജ്ജാനുസയോ. കത്ഥ കാമരാഗാനുസയോ അനുസേതി, കാമധാതുയാ ദ്വീസു വേദനാസു ഏത്ഥ കാമരാഗാനുസയോ അനുസേതീ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ ഉപ്പത്തിട്ഠാനവാര അനുസയവാര സാനുസയവാര പജഹനവാര പരിഞ്ഞാവാര പഹീനവാര ഉപ്പജ്ജനവാര ധാതുവാരസങ്ഖാതേഹി അട്ഠഹി മഹാവാരേഹി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

ചിത്തയമക

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു അട്ഠമം ചിത്തയമകം ഭഗവതാ കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു അട്ഠമം ചിത്തയമകം "യസ്സ ചിത്തം ഉപ്പജ്ജതി ന നിരുജ്ഝതി, തസ്സ ചിത്തം നിരുജ്ഝിസ്സതി ന ഉപ്പജ്ജിസ്സതി. യസ്സ വാ പന ചിത്തം നിരുജ്ഝിസ്സതി ന ഉപ്പജ്ജിസ്സതി, തസ്സ ചിത്തം ഉപ്പജ്ജതി ന നിരുജ്ഝതീ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ സുദ്ധചിത്തസാമഞ്ഞസുത്തന്തചിത്തമിസ്സകവിസേസഅഭിധമ്മചിത്തമിസ്സകവിസേസ-സങ്ഖാതേഹി തീഹി മഹാനയേതി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

ധമ്മയമക

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു നവമം ധമ്മയമകം ഭഗവതാ കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു നവമം ധമ്മയമകം "കുസലാ കുസലാ ധമ്മാ, കുസലാ ധമ്മാ കുസലാ. അകുസലാ അകുസലാ ധമ്മാ, അകുസലാ ധമ്മാ അകുസലാ. അബ്യാകതാ അബ്യാകതാ ധമ്മാ, അബ്യാകതാ

ധമ്മാ അബ്യാകതാ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ പണ്ണത്തിവാരപവത്തിവാരപരിഞ്ഞാവാരസങ്ഖാതേഹി തീഹി മഹാവാരേഹി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

ഇന്ദ്രിയയമക

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു ദസമം ഇന്ദ്രിയയമകം ഭഗവതാ കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ഛട്ഠേ യമകപ്പകരണേ ദസസു യമകേസു ദസമം ഇന്ദ്രിയയമകം "ബാവീസതിന്ദ്രിയാനി - ചക്ഖുന്ദ്രിയം സോതിന്ദ്രിയം ഘാനിന്ദ്രിയം ജിവ്ഹിന്ദ്രിയം കായിന്ദ്രിയം ഇത്ഥിന്ദ്രിയം പുരിസിന്ദ്രിയം ജീവിതിന്ദ്രിയം മനിന്ദ്രിയം സുഖിന്ദ്രിയം ദുക്ഖിന്ദ്രിയം സോമനസ്സിന്ദ്രിയം ദോമനസ്സിന്ദ്രിയം ഉപേക്ഖിന്ദ്രിയം സദ്ധിന്ദ്രിയം വീരിയിന്ദ്രിയം സമാധിന്ദ്രിയം പഞ്ഞിന്ദ്രിയം അനഞ്ഞാതഞ്ഞസ്സാമീതിന്ദ്രിയം അഞ്ഞിന്ദ്രിയം അഞ്ഞാതാവിന്ദ്രിയ"ന്തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ പണ്ണത്തിവാര പവത്തിവാര പരിഞ്ഞാവാരസങ്ഖാതേഹി തീഹി മഹാവാരേഹി വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

അതീതവാര

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ഇന്ദ്രിയയമകേ തീസു മഹാവാരേസു പവത്തിവാരേ ഉപ്പാദഅതീതവാരോ ഭഗവതാ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ഇന്ദ്രിയയമകേ തീസു മഹാവാരേസു പവത്തിവാരേ ഉപ്പാദഅതീതവാരോ "യസ്സ ചക്ഖുന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിത്ഥ, തസ്സ സോതിന്ദ്രിയം, ഘാനിന്ദ്രിയം, ജിവ്ഹിന്ദ്രിയം, കായിന്ദ്രിയം, ഇത്ഥിന്ദ്രിയം, പുരിസിന്ദ്രിയം, ജീവിതിന്ദ്രിയം, സോമനസ്സിന്ദ്രിയം, ഉപേക്ഖിന്ദ്രിയം, സദ്ധിന്ദ്രിയം, വീരിയിന്ദ്രിയം, സതിന്ദ്രിയം, സമാധിന്ദ്രിയം, പഞ്ഞിന്ദ്രിയം, മനിന്ദ്രിയം, ഉപ്പജ്ജിത്ഥാതി, ആമന്താ. യസ്സ വാ പന മനിന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിത്ഥ, തസ്സ ചക്ഖുന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിത്ഥാതി, ആമന്താ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

ഉപ്പാദഅനാഗതവാര

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ ഇന്ദ്രിയയമകേ തീസു മഹാവാരേസു പവത്തിവാരേ ഉപ്പാദഅനാഗതവാരോ ഭഗവതാ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ ഇന്ദ്രിയയമകേ തീസു മഹാവാരേസു പവത്തിവാരേ ഉപ്പാദഅനാഗതവാരോ "യസ്സ ചക്ഖുന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി, തസ്സ സോതിന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതീതി, ആമന്താ. യസ്സ വാ പന സോതിന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി, തസ്സ ചക്ഖുന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതീ"തി ആമന്താ. യസ്സ ചക്ഖുന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി, തസ്സ ഘാനിന്ദ്രിയം, ജിവ്ഹിന്ദ്രിയം, കായിന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതീതി, യേ രൂപാവചരം ഉപപജ്ജിത്വാ പരിനിബ്ബായിസ്സന്തി, തേസം ചക്ഖുന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി, നോ ച തേസം കായിന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി, ഇതരേസം തേസം ചക്ഖുന്ദ്രിയഞ്ച ഉപ്പജ്ജിസ്സതി കായിന്ദ്രിയഞ്ച ഉപ്പജ്ജിസ്സതീ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

യസ്സ ചക്ഖുന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി, തസ്സ ഇത്ഥിന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതീതി. യേ രൂപാവചരം ഉപപജ്ജിത്വാ പരിനിബ്ബായിസ്സന്തി, യേ ച പുരിസാ ഏതേനേവ ഭാവേന കതിചി ഭവേ ദസ്സേത്വാ പരിനിബ്ബായിസ്സന്തി തേസം ചക്ഖുന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി, നോ ച തേസം ഇത്ഥിന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി, ഇതരേസം തേസം ചക്ഖുന്ദ്രിയഞ്ച ഉപ്പജ്ജിസ്സതി ഇത്ഥിന്ദ്രിയഞ്ച ഉപ്പജ്ജിസ്സതി.

യസ്സ ചക്ഖുന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി, തസ്സ പുരിസിന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതീതി, യേ രൂപാവചരം ഉപപജ്ജിത്വാ പരിനിബ്ബായിസ്സന്തി, യാ ച ഇത്ഥിയോ ഏതേനേവ ഭാവേന

കതിചി ഭവേ ദസ്സേത്വാ പരിനിബ്ബായിസ്സന്തി, തേസം ചക്ഖുന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി, നോ ച തേസം പുരിസിന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി. ഇതരേസം തേസം ചക്ഖുന്ദ്രിയഞ്ച ഉപ്പജ്ജിസ്സതി പുരിസിന്ദ്രിയഞ്ച ഉപ്പജ്ജിസ്സതി.

യസ്സ ഇത്ഥിന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി, തസ്സ പുരിസിന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതീതി, യാ ഇത്ഥിയോ ഏതേനേവ ഭാവേന കതിചി ഭവേ ദസ്സേത്വാ പരിനിബ്ബായിസ്സന്തി, താസം ഇത്ഥിന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി, നോ ച താസം പുരിസിന്ദ്രിയം ഉപ്പജ്ജിസ്സതി. ഇതരേസം തേസം ഇത്ഥിന്ദ്രിയഞ്ച ഉപ്പജ്ജിസ്സതി പുരിസിന്ദ്രിയഞ്ച ഉപ്പജ്ജിസ്സതി.

പട്ഠാന

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ ജാനതാ പസ്സതാ അരഹതാ സമ്മാസമ്ബുദ്ധേന അഭിസമ്ബുദ്ധകാലതോ സത്തമവസ്സേ മനുസ്സലോകേ യമകപാടിഹീരം ദസ്സേത്വാ തദനന്തരം താവതിംസദേവലോകം ഗന്ത്വാ തത്ഥ പണ്ഡുകമ്ബലസിലായം സന്നിസീദിത്വാ ദസഹി ചക്കവാളസഹസ്സേഹി ആഗമ്മ സന്നിസിന്നാനം ദേവാനം അഭിധമ്മദേസനം ദേസേന്തേന യാവ യമകപ്പകരണാ പുരിമാനി ഛ അഭിധമ്മപ്പകരണാനി ദേസേത്വാ തദനന്തരം കിംനാമ പകരണം ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - തേന ഭന്തേ ഭഗവതാ ജാനതാ പസ്സതാ അരഹതാ സമ്മാസമ്ബുദ്ധേന അഭിസമ്ബുദ്ധകാലതോ സത്തമേ വസ്സേ മനുസ്സലോകേ സാവത്ഥിയം കണ്ഡമ്ബമൂലേ യമകപാടിഹീരം ദസ്സേത്വാ തദനന്തരം താവതിംസദേവലോകം ഗന്ത്വാ തത്ഥ പണ്ഡുകമ്ബലസിലായം സന്നിപതിത്വാ ദസഹി ചക്കവാളസഹസ്സേഹി ആഗമ്മ സന്നിസിന്നാനം ദേവാനം അഭിധമ്മദേസനം ദേസേന്തേന പുരിമാനി ഛ അഭിധമ്മപ്പകരണാനി ദേസേത്വാ തദനന്തരം അനന്തനയസമന്തപട്ഠാനം നാമ സത്തമം മഹാപകരണം ദേസിതം.

പുച്ഛാ - തം പനേതം ആവുസോ പട്ഠാനം കേനട്ഠേന പട്ഠാനന്തി വുച്ചതി.

വിസ്സജ്ജനാ - തം പനേതം ഭന്തേ പട്ഠാനം നാനപ്പകാരപച്ചയട്ഠേന വിഭജനട്ഠേന പട്ഠിതട്ഠേന ച പട്ഠാനന്തി വുച്ചതി.

പുച്ഛാ - തഞ്ചാവുസോ ഭഗവതാ പട്ഠാനമഹാപകരണം ദേസേന്തേന കതിഹി വാരേഹി വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - തം ഖോ ഭന്തേ ഭഗവതാ പട്ഠാനമഹാപകരണം ദേസേന്തേന മാതികാനിക്ഖേപവാരസങ്ഖാതോ പച്ചയുദ്ദേസോ പച്ചയനിദ്ദേസോ മഹാവാരേതി ദ്വീഹി പരിച്ഛേദവാരേഹി വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

പുച്ഛാ - തേസു ആവുസോ വാരേസു പഠമേ മാതികാനിക്ഖേപവാരേ പച്ചയുദ്ദേസവാരോ ഭഗവതാ കഥം ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - തേസു ഭന്തേ ദ്വീസു പരിച്ഛേദവാരേസു പഠമേ മാതികാനിക്ഖേപവാരേ പച്ചയുദ്ദേസേ ഹേതുപച്ചയോ ആരമ്മണപച്ചയോ അധിപതിപച്ചയോ അനന്തരപച്ചയോ സമനന്തരപച്ചയോ സഹജാതപച്ചയോ അഞ്ഞമഞ്ഞപച്ചയോ നിസ്സയപച്ചയോ...പേ॰... അവിഗതപച്ചയോ''തി. ഏവം ഖോ ഭന്തേ ഭഗവതാ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

പുച്ഛാ - തദനന്തരം പന ആവുസോ പച്ചയനിദ്ദേസവാരോ ഭഗവതാ കഥം വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - തദനന്തരം പന ഭന്തേ പച്ചയനിദ്ദേസവാരോ ''ഹേതുപച്ചയോതി - ഹേതൂ ഹേതുസമ്പയുത്തകാനം ധമ്മാനം തംസമുട്ഠാനാനഞ്ച രൂപാനം ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ. ആരമ്മണപച്ചയോതി - രൂപാരമ്മണം ചക്ഖുവിഞ്ഞാണധാതുയാ തംസമ്പയുത്തകാനഞ്ച ധമ്മാനം ആരമ്മണപച്ചയേന പച്ചയോ. സദ്ദായതനം സോതവിഞ്ഞാണധാതുയാ....

ഗന്ധായതനം ഘാനവിഞ്ഞാണധാതുയാ.... രസായതനം ജിവ്ഹാവിഞ്ഞാണധാതുയാ.... ഫോട്ഠബ്ബായതനം കായവിഞ്ഞാണധാതുയാ തംസമ്പയുത്തകാനഞ്ച ധമ്മാനം ആരമ്മണപച്ചയേന പച്ചയോ. രൂപായതനം സദ്ദായതനം ഗന്ധായതനം രസായതനം ഫോട്ഠബ്ബായതനം മനോധാതുയാ തംസമ്പയുത്തകാനഞ്ച ധമ്മാനം ആരമ്മണപച്ചയേന പച്ചയോ. സബ്ബേ ധമ്മാ മനോവിഞ്ഞാണധാതുയാ തംസമ്പയുത്തകാനഞ്ച ധമ്മാനം ആരമ്മണപച്ചയേന പച്ചയോ. യം യം ധമ്മം ആരബ്ഭ യേ യേ ധമ്മാ ഉപ്പജ്ജന്തി ചിത്തചേതസികാ ധമ്മാ, തേ തേ ധമ്മാ തേസം തേസം ധമ്മാനം ആരമ്മണപച്ചയേന പച്ചയോ''തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ...പേ॰... സമ്മാസമ്ബുദ്ധേന അഭിധമ്മപിടകേ സത്തമേ മഹാപകരണേ ദ്വീസു പധാനവാരേസു ദുതിയേ മഹാവാരേ കതി ഠാനാനി വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ സത്തസു പകരണേസു സത്തമേ അനന്തനയസമന്തപട്ഠാനേ മഹാപകരണേ ദ്വീസു പധാനപരിച്ഛേദവാരേസു ദുതിയേ മഹാവാരേ ധമ്മാനുലോമേ ഛ പട്ഠാനാനി, തഥാ ധമ്മപച്ചനീയേ ധമ്മാനുലോമപച്ചനീയേ ധമ്മപച്ചനീയാനുലോമേതി ചതുവീസതി പട്ഠാനാനി ഭഗവതാ വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

ധമ്മാനുലോമ തികപട്ഠാന

പുച്ഛാ - തേസുപി ആവുസോ ചതുവീസതിയാ പട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേ ദ്വാവീസതിതികാ ഭഗവതാ കതിഹി വാരേഹി വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - തേസു ഭന്തേ ചതുവീസതിയാ മഹാപട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേ ദ്വാവീസതിതികാ പടിച്ചവാരോ സഹജാതവാരോ പച്ചയവാരോ നിസ്സയവാരോ സംസട്ഠവാരോ സമ്പയുത്തവാരോ പഞ്ഹാവാരോതി സത്തഹി സത്തഹി വാരേഹി വിഭജിത്വാ ഭഗവതാ ദേസിതാ.

കുസലതിക പടിച്ചവാര

പുച്ഛാ - തേസു ചാവുസോ ദ്വാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു പഠമോ പടിച്ചമഹാവാരോ ഭഗവതാ കഥം വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - തേസു ഭന്തേ ദ്വാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു പഠമോ പടിച്ചമഹാവാരോ സിയാ കുസലം ധമ്മം പടിച്ച കുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജേയ്യ ഹേതുപച്ചയാ. സിയാ കുസലം ധമ്മം പടിച്ച അകുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജേയ്യ ഹേതുപച്ചയാ. സിയാ കുസലം ധമ്മം പടിച്ച അബ്യാകതോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജേയ്യ ഹേതുപച്ചയാ. സിയാ കുസലം ധമ്മം പടിച്ച കുസലാ ച അബ്യാകതാ ച ധമ്മാ ഉപ്പജ്ജേയ്യും ഹേതുപച്ചയാ. സിയാ കുസലം ധമ്മം പടിച്ച അകുസലോ ച അബ്യാകതോ ച ധമ്മാ ഉപ്പജ്ജേയ്യും ഹേതുപച്ചയാ. സിയാ കുസലം ധമ്മം പടിച്ച കുസലോ ച അകുസലോ ച ധമ്മാ ഉപ്പജ്ജേയ്യും ഹേതുപച്ചയാ. സിയാ കുസലം ധമ്മം പടിച്ച കുസലോ ച അകുസലോ ച അബ്യാകതോ ച ധമ്മാ ഉപ്പജ്ജേയ്യും ഹേതുപച്ചയാ''തി ഏവമാദിനാ പുച്ഛാവാരേന ച. ''കുസലം ധമ്മം പടിച്ച കുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ. കുസലം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ, തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ, ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ. കുസലം ധമ്മം പടിച്ച അബ്യാകതോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ. കുസലേ ഖന്ധേ പടിച്ച ചിത്തസമുട്ഠാനം രൂപം. കുസലം ധമ്മം പടിച്ച കുസലോ ച അബ്യാകതോ ച ധമ്മാ ഉപ്പജ്ജന്തി ഹേതുപച്ചയാ. കുസലം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം, തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം, ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപ''ന്തി ഏവമാദിനാ വിസ്സജ്ജനാ വിസ്സജ്ജനാവാരേന ച. ''ഹേതുയാ നവ, ആരമ്മണേ തീണി, അധിപതിയാ നവ, അനന്തരേ സമനന്തരേ തീണി, സഹജാതേ

നവ, അഞ്ഞമഞ്ഞേ തീണി, നിസ്സയേ നവ, ഉപനിസ്സയേ തീണി, പുരേജാതേ തീണി, ആസേവനേ തീണി, കമ്മേ നവ, വിപാകേ ഏ്കം, ആഹാരേ ഝാനേ ഇന്ദ്രിയേ മഗ്ഗേ നവ, സമ്പയുത്തേ തീണി, വിപ്പയുത്തേ അത്ഥിയാ നവ, നത്ഥിയാ വിഗതേ തീണി, അവിഗതേ നവാ''തി ഏ്വമാദിനാ സങ്ഖ്യാവാരേന ച ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

സിയാ കുസലം ധമ്മം പടിച്ച കുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജേയ്യ ഹേതുപച്ചയാ.

കുസലതിക സഹജാതവാര

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ...പേ॰... സമ്മാസമ്ബുദ്ധേന അഭിധമ്മപിടകേ മഹാപകരണേ ചതുവീസതിയാ പട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേ ദ്വാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു ദുതിയോ സഹജാതവാരോ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ അനന്തനയപട്ഠാനേ മഹാപകരണേ ചതുവീസതിയാ പട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേ ദ്വാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു ദുതിയോ സഹജാതാവാരോ ''കുസലം ധമ്മം സഹജാതോ കുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ, കുസലം ഏ്കം ഖന്ധം സഹജാതാ തയോ ഖന്ധാ, തയോ ഖന്ധേ സഹജാതോ ഏ്കോ ഖന്ധോ, ദ്വേ ഖന്ധേ സഹജാതാ ദ്വേ ഖന്ധാ. കുസലം ധമ്മം സഹജാതോ അബ്യാകതോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ, കുസലേ ഖന്ധേ സഹജാതം ചിത്തസമുട്ഠാനം രൂപം. കുസലം ധമ്മം സഹജാതോ കുസലോ ച അബ്യാകതോ ച ധമ്മാ ഉപ്പജ്ജന്തി ഹേതുപച്ചയാ, കുസലം ഏ്കം ഖന്ധം സഹജാതാ തയോ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം, തയോ ഖന്ധേ സഹജാതോ ഏ്കോ ഖന്ധോ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം, ദ്വേ ഖന്ധേ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപ''ന്തി ഏ്വമാദിനാ വിസ്സജ്ജനാവാരേന ച. ഹേതുയാ നവ, ആരമ്മണേ തീണി, അധിപതിയാ നവ, അനന്തരേ സമനന്തരേ തീണീ''തി ഏ്വമാദിനാ സങ്ഖ്യാവാരേന ച വാചനാമഗ്ഗതോ ദ്വീഹി വാരേഹി പടിമണ്ഡിത്വാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

കുസലതിക പച്ചയവാര

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ...പേ॰... സമ്മാസമ്ബുദ്ധേന പട്ഠാനമഹാപകരണേ ചതുവീസതിയാ പട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേ ദ്വാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു തതിയോ പച്ചയവാരോ കഥം വിഭജിത്വാ വിത്ഥാരേന ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ സത്തസു പകരണേസു സത്തമേ അനന്തനയസമന്തപട്ഠാനേ മഹാപകരണേ ചതുവീസതിയാ പട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേ ബാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു തതിയോ പച്ചയവാരോ ''സിയാ കുസലം ധമ്മം പച്ചയാ കുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജേയ്യ ഹേതുപച്ചയാ, സിയാ കുസലം ധമ്മം പച്ചയാ അകുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജേയ്യ ഹേതുപച്ചയാ, സിയാ കുസലം ധമ്മം പച്ചയാ അബ്യാകതോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജേയ്യ ഹേതുപച്ചയാ''തി ഏ്വമാദിനാ പുച്ഛാവാരേന ച. ''കുസലം ധമ്മം പച്ചയാ കുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ, കുസലം ഏ്കം ഖന്ധം പച്ചയാ തയോ ഖന്ധാ, തയോ ഖന്ധേ പച്ചയാ ഏ്കോ ഖന്ധോ, ദ്വേ ഖന്ധേ പച്ചയാ ദ്വേ ഖന്ധാ''തി ഏ്വമാദിനാ വിസ്സജ്ജനാവാരേന ച. ''ഹേതുയാ സത്തരസ, ആരമ്മണേ സത്ത, അധിപതിയാ സത്തരസ, അനന്തരേ സമനന്തരേ സത്ത, സഹജാതേ സത്തരസ. അഞ്ഞമഞ്ഞേ സത്താ''തി ഏ്വമാദിനാ സങ്ഖ്യാവാരേന ച. പച്ചയാനുലോമ പച്ചയ പച്ചനിയ പച്ചയാനുലോമ പച്ചനീയ പച്ചയ പച്ചനീയാനുലോമസങ്ഖാതേഹി ചതൂഹി നയേഹി വിഭജിത്വാ ഭഗവതാ ദേസിതോ.

കുസലം ധമ്മം പച്ചയാ കുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ. കുസലം ഏകം ഖന്ധം പച്ചയാ തയോ ഖന്ധാ, തയോ ഖന്ധേ പച്ചയാ ഏകോ ഖന്ധോ, ദ്വേ ഖന്ധേ പച്ചയാ ദ്വേ ഖന്ധാ- ....

പഞ്ഹാവാര

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ...പേ॰... സമ്മാസമ്ബുദ്ധേന അഭിധമ്മപിടകേ സത്തസു മഹാപകരണേസു സത്തമേ പട്ഠാനമഹാപകരണേ ചതുവീസതിയാ പട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേ ദ്വാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു സത്തമോ പഞ്ഹാവാരോ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ സത്തസു പകരണേസു സത്തമേ അനന്തനയസമന്തപട്ഠാനേ മഹാപകരണേ ചതുവീസതിയാ പട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേ ദ്വാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു സത്തമോ പഞ്ഹാവാരോ "സിയാ കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ. സിയാ കുസലോ ധമ്മോ അകുസലസ്സ ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ. സിയാ കുസലോ ധമ്മോ അബ്യാകതസ്സ ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ"തി ഏവമാദിനാ പുച്ഛാവാരേന ച. "കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലാ ഹേതൂ സമ്പയുത്തകാനം ഖന്ധാനം ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലോ ധമ്മോ അബ്യാകതസ്സ ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലാ ഹേതൂ ചിത്തസമുട്ഠാനാനം രൂപാനം ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ"തി ഏവമാദിനാ വിസ്സജ്ജനാവാരേന ച "ഹേതുയാ സത്ത, ആരമ്മണേ നവ, അധിപതിയാ ദസ, അനന്തരേ സമനന്തരേ സത്ത, സഹജാതേ നവ, അഞ്ഞമഞ്ഞേ തീണി, നിസ്സയേ തേരസ, ഉപനിസ്സയേ നവ, പുരേജാതേ പച്ഛാജാതേ ആസേവനേ തീണി, കമ്മേ സത്ത, വിപാകേ ഏകം. ആഹാരേ ഇന്ദ്രിയേ ഝാനേ മഗ്ഗേ സത്ത, സമ്പയുത്തേ തീണി, വിപ്പയുത്തേ പഞ്ച, അത്ഥിയാ തേരസ, നത്ഥിയാ വിഗതേ സത്ത, അവിഗതേ തേരസാ"തി ഏവമാദിനാ സങ്ഖ്യാവാരേന ച പച്ചയാനുലോമപച്ചയപച്ചനീയപച്ചയാനുലോമപച്ചനീയപച്ചയപച്ചനീയാനുലോമസങ്ഖാതേഹി ചതൂഹി നയേഹി ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലാ ഹേതൂ സമ്പയുത്തകാനം ഖന്ധാനം ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലോ ധമ്മോ അബ്യാകതസ്സ ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലാ ഹേതൂ ചിത്തസമുട്ഠാനാനം രൂപാനം ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ച അബ്യാകതസ്സ ച ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലാ ഹേതൂ സമ്പയുത്തകാനം ഖന്ധാനം ചിത്തസമുട്ഠാനാനഞ്ച രൂപാനം ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ ....

വിസ്സജ്ജനാവാര

ഹേതുപച്ചയവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ...പേ॰... സമ്മാസമ്ബുദ്ധേന അഭിധമ്മപിടകേ സത്തസു പകരണേസു സത്തമേ പട്ഠാനമഹാപകരണേ ചതുവീസതിയാ പട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേ ദ്വാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു സത്തമേ പഞ്ഹാവാരേ പുച്ഛാവിസ്സജ്ജനാസങ്ഖ്യാവാരസങ്ഖാതേസു തീസു വാരേസു വിസ്സജ്ജനാവാരേ ഹേതുപച്ചയവിഭങ്ഗോ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ സത്തസു പകരണേസു സത്തമേ അനന്തനയസമന്തപട്ഠാനേ മഹാപകരണേ ചതുവീസതിയാ പട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേ ദ്വാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു സത്തമേ പഞ്ഹാവാരേ പച്ചയാനുലോമപച്ചയപച്ചനീയ പച്ചയാനുലോമ

പച്ചനീയപച്ചയ പച്ചയനീയാനുലോമസങ്ഖാതേസു ചതൂസു നയേസു പഠമേ പച്ചയാനുലോമനയേ പുച്ഛാവാരവിസ്സജ്ജനാവാരസങ്ഖ്യാവാരസങ്ഖാതേസു തീസുപി വാരേസു ദുതിയേ വിസ്സജ്ജനാവാരേ ഹേതുപച്ചയവിഭങ്ഗോ "കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലാ ഹേതൂ സമ്പയുത്തകാനം ഖന്ധാനം ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലോ ധമ്മോ അബ്യാകതസ്സ ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലാ ഹേതൂ ചിത്തസമുട്ഠാനാനം രൂപാനം ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ച അബ്യാകതസ്സ ച ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലാ ഹേതൂ സമ്പയുത്തകാനം ഖന്ധാനം ചിത്തസമുട്ഠാനാനഞ്ച രൂപാനം ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

... "കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലാ ഹേതൂ സമ്പയത്തകാനം ഖന്ധാനം ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലോ ധമ്മോ അബ്യാകതസ്സ ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലാ ഹേതൂ ചിത്തസമുട്ഠാനം രൂപാനം ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ച അബ്യാകതസ്സ ച ധമ്മസ്സ ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലാ ഹേതൂ സമ്പയുത്തകാനം ഖന്ധാനം ചിത്തസമുട്ഠാനാനഞ്ച രൂപാനം ഹേതുപച്ചയേന പച്ചയോ".

ആരമ്മണപച്ചയവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ...പേ॰... സമ്മാസമ്ബുദ്ധേന അഭിധമ്മപിടകേ സത്തസു പകരണേസു സത്തമേ പട്ഠാനമഹാപകരണേ ചതുവീസതിയാ പട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേ ദ്വാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു സത്തമേ പഞ്ഹാവാരേ ചതൂസു നയേസു പഠമേ പച്ചയാനുലോമനയേ പുച്ഛാവിസ്സജ്ജനാസങ്ഖ്യാവാരസങ്ഖാതേസു തീസു വാരേസു ദുതിയേ വിസ്സജ്ജനാവാരേ ഹേതുപച്ചയവിഭങ്ഗാദീസു ചതുവീസതിയാ വിഭങ്ഗേസു ദുതിയോ ആരമ്മണപച്ചയവിഭങ്ഗോ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ സത്തസു പകരണേസു സത്തമേ അനന്തനയസമന്തപട്ഠാനേ മഹാപകരണേ ചതുവീസതിയാ പട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേ ദ്വാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു സത്തമേ പഞ്ഹാവാരേ ചതൂസു നയേസു പഠമേ പച്ചയാനുലോമനയേ തീസു ച വാരേസു ദുതിയേ വിഭങ്ഗവാരേ ഹേതുപച്ചയവിഭങ്ഗാദീസു ചതുവീസതിയാ വിഭങ്ഗേസു ദുതിയോ ആരമ്മണപച്ചയവിഭങ്ഗോ "കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ധമ്മസ്സ ആരമ്മണപച്ചയേന പച്ചയോ, ദാനം ദത്വാ സീലം സമാദിയിത്വാ ഉപോസഥകമ്മം കത്വാ തം പച്ചവേക്ഖതി, പുബ്ബേ സുചിണ്ണാനി പച്ചവേക്ഖതി, ഝാനാ വുട്ഠഹിത്വാ ഝാനം പച്ചവേക്ഖതി, സേക്ഖാ ഗോത്രഭും പച്ചവേക്ഖന്തി, വോദാനം പച്ചവേക്ഖന്തി, സേക്ഖാ മഗ്ഗാ വുട്ഠഹിത്വാ മഗ്ഗം പച്ചവേക്ഖന്തി, സേക്ഖാ വാ പുഥുജ്ജനാ വാ കുസലം അനിച്ചതോ ദുക്ഖതോ അനത്തതോ വിപസ്സന്തി, ചേതോപരിയഞാണേന കുസലചിത്തസമങ്ഗിസ്സ ചിത്തം ജാനന്തി, ആകാസാനഞ്ചായതനകുസലം വിഞ്ഞാണഞ്ചായതനകുസലസ്സ ആരമ്മണപച്ചയേന പച്ചയോ. ആകിഞ്ചഞ്ഞായതനകുസലം നേവസഞ്ഞാനാസഞ്ഞായതനകുസലസ്സ ആരമ്മണപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലാ ഖന്ധാ ഇദ്ധിവിധഞാണസ്സ, ചേതോപരിയഞാണസ്സ, പുബ്ബേനിവാസാനുസ്സതിഞാണസ്സ, യഥാകമ്മുപഗഞാണസ്സ, അനാഗതംസഞാണസ്സ ആരമ്മണപച്ചയേന പച്ചയോ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

അധിപതിപച്ചയവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - അഭിധമ്മപിടകേ ആവുസോ സത്തസു പകരണേസു സത്തമേ പട്ഠാനമഹാപകരണേ ചതുവീസതിയാ പട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേസു ബാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു സത്തമേ പഞ്ഹാവാരേ ചതൂസു നയേസു പഠമേ പച്ചയാനുലോമനയേ പുച്ഛാവിസ്സജ്ജനാസങ്ഖ്യാസങ്ഖാതേസു തീസു വാരേസു ദുതിയേ വിസ്സജ്ജനാസങ്ഖാതേ

വിഭങ്ഗവാരേ ഹേതുപച്ചയവിഭങ്ഗാദീസു ചതുവീസതിയാ വിഭങ്ഗേസു തതിയോ അധിപതിപച്ചയവിഭങ്ഗോ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ സത്തസു പകരണേസു സത്തമേ അനന്തനയസമന്തപട്ഠാനേ മഹാപകരണേ ചതുവീസതിയാ പട്ഠാനേസു പഠമേ ധമ്മാനുലോമതികപട്ഠാനേ ബാവീസതിയാ തികേസു പഠമേ കുസലത്തികേ സത്തസു മഹാവാരേസു സത്തമേ പഞ്ഹാവാരേ ചതൂസു നയേസു പഠമേ പച്ചയാനുലോമനയേ പുച്ഛാവിസ്സജ്ജനാസങ്ഖ്യാസങ്ഖാതേസു തീസു വാരേസു ദുതിയേ വിസ്സജ്ജനാസങ്ഖാതേ വിഭങ്ഗവാരേ ഹേതുപച്ചയവിഭങ്ഗാദീസു ചതുവീസതിയാ വിഭങ്ഗേസു തതിയോ അധിപതിപച്ചയവിഭങ്ഗോ ''കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ധമ്മസ്സ അധിപതിപച്ചയേന പച്ചയോ. ആരമ്മണാധിപതി, സഹജാതാധിപതി. ആരമ്മണാധിപതി-ദാനം ദത്വാ സീലം സമാദിയിത്വാ ഉപോസഥകമ്മം കത്വാ തം ഗരും കത്വാ പച്ചവേക്ഖതി. പുബ്ബേ സുചിണ്ണാനി ഗരും കത്വാ പച്ചവേക്ഖതി, ഝാനാ വുട്ഠഹിത്വാ ഝാനം ഗരും കത്വാ പച്ചവേക്ഖതി, സേക്ഖാ ഗോത്രഭും ഗരും കത്വാ പച്ചവേക്ഖന്തി, വോദാനം ഗരും കത്വാ പച്ചവേക്ഖന്തി, സേക്ഖാ മഗ്ഗാ വുട്ഠഹിത്വാ മഗ്ഗം ഗരും കത്വാ പച്ചവേക്ഖന്തി. സഹജാതാധിപതി-കുസലാധിപതി സമ്പയുത്തകാനം ഖന്ധാനം അധിപതിപച്ചയേന പച്ചയോ''തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

അനന്തരപച്ചയവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ...പേ॰... ചതുത്ഥോ അനന്തരപച്ചയവിഭങ്ഗോ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ...പേ॰... ചതുത്ഥോ അനന്തരപച്ചയവിഭങ്ഗോ ''കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ധമ്മസ്സ അനന്തരപച്ചയേന പച്ചയോ, പുരിമാ പുരിമാ കുസലാ ഖന്ധാ പച്ഛിമാനം പച്ഛിമാനം കുസലാനം ഖന്ധാനം അനന്തരപച്ചയേന പച്ചയോ. അനുലോമം ഗോത്രഭുസ്സ, അനുലോമം വോദാനസ്സ, ഗോത്രഭു മഗ്ഗസ്സ, വോദാനം മഗ്ഗസ്സ അനന്തരപച്ചയേന പച്ചയോ''തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

സഹജാതപച്ചയവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ...പേ॰... ഛട്ഠോ സഹജാതപച്ചയവിഭങ്ഗോ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ...പേ॰... ഛട്ഠോ സഹജാതപച്ചയവിഭങ്ഗോ ''കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ധമ്മസ്സ സഹജാതപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലോ ഏകോ ഖന്ധോ തിണ്ണന്നം ഖന്ധാനം സഹജാതപച്ചയേന പച്ചയോ, തയോ ഖന്ധാ ഏകസ്സ ഖന്ധസ്സ സഹജാതപച്ചയേന പച്ചയോ, ദ്വേ ദ്വിന്നം ഖന്ധാനം സഹജാതപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലോ ധമ്മോ അബ്യാകതസ്സ ധമ്മസ്സ സഹജാതപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലാ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനാനം രൂപാനം സഹജാതപച്ചയേന പച്ചയോ''തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

ഉപനിസ്സയപച്ചയവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ...പേ॰... നവമോ ഉപനിസ്സയപച്ചയവിഭങ്ഗോ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ...പേ॰... നവമോ ഉപനിസ്സയപച്ചയവിഭങ്ഗോ ''കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ധമ്മസ്സ ഉപനിസ്സയപച്ചയേന പച്ചയോ. ആരമ്മണൂപനിസ്സയോ, അനന്തരൂപനിസ്സയോ, പകതൂപനിസ്സയോ. ആരമ്മണൂപനിസ്സയോ-ദാനം ദത്വാ സീലം സമാദിയിത്വാ ഉപോസഥകമ്മം കത്വാ കം ഗരും കത്വാ പച്ചവേക്ഖതി...പേ॰...

പകതൂപനിസ്സയോ - സദ്ധം ഉപനിസ്സായ ദാനം ദേതി സീലം സമാദിയതി ഉപോസഥകമ്മം കരോതി, ഝാനം ഉപ്പാദേതി, വിപസ്സനം ഉപ്പാദേതി, മഗ്ഗം ഉപ്പാദേതി, അഭിഞ്ഞം ഉപ്പാദേതി, സമാപത്തിം ഉപ്പാദേതീ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

പുരേജാതപച്ചയവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ...പേ॰... ദസമോ പുരേജാതപച്ചയവിഭങ്ഗോ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ...പേ॰... ദസമോ പുരേജാതപച്ചയവിഭങ്ഗോ "അബ്യാകതോ ധമ്മോ അബ്യാകതസ്സ ധമ്മസ്സ പുരേജാതപച്ചയേന പച്ചയോ. ആരമ്മണപുരേജാതം, വത്ഥുപുരേജാതം. ആരമ്മണപുരേജാതം-അരഹാ ചക്ഖും അനിച്ചതോ ദുക്ഖതോ അനത്തതോ വിപസ്സതി. ഘാനം, ജിവ്ഹം, കായം, രൂപേ, സദ്ദേ, ഗന്ധേ, രസേ, ഫോട്ഠബ്ബേ, വത്ഥും അനിച്ചതോ ദുക്ഖതോ അനത്തതോ വിപസ്സതി. ദിബ്ബേന ചക്ഖുനാ രൂപം പസ്സതി, ദിബ്ബായ സോതധാതുയാ സദ്ദം സുണാതി, രൂപായതനം ചക്ഖുവിഞ്ഞാണസ്സ, സദ്ദായതനം സോതവിഞ്ഞാണസ്സ, ഗന്ധായതനം ഘാനവിഞ്ഞാണസ്സ, രസായതനം ജിവ്ഹാവിഞ്ഞാണസ്സ, ഫോട്ഠബ്ബായതനം കായവിഞ്ഞാണസ്സ പുരേജാതപച്ചയേന പച്ചയോ. വത്ഥുപുരേജാതം-ചക്ഖായതനം ചക്ഖുവിഞ്ഞാണസ്സ, സോതായതനം സോതവിഞ്ഞാണസ്സ, ഘാനായതനം ഘാനവിഞ്ഞാണസ്സ, ജിവ്ഹായതനം ജിവ്ഹാവിഞ്ഞാണസ്സ, കായായതനം കായവിഞ്ഞാണസ്സ, വത്ഥു വിപാകാബ്യാകതാനം ക്രിയാബ്യാകതാനം ഖന്ധാനം പുരേജാതപച്ചയേന പച്ചയോ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

കമ്മപച്ചയവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ...പേ॰... തേരസമോ കമ്മപച്ചയവിഭങ്ഗോ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ...പേ॰... തേരസമോ കമ്മപച്ചയവിഭങ്ഗോ "കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ധമ്മസ്സ കമ്മപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലാ ചേതനാ സമ്പയുത്തകാനം ഖന്ധാനം കമ്മപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലോ ധമ്മോ അബ്യാകതസ്സ ധമ്മസ്സ കമ്മപച്ചയേന പച്ചയോ. സഹജാതാ, നാനാക്ഖണികാ. സഹജാതാ-കുസലാ ചേതനാ ചിത്തസമുട്ഠാനാനം രൂപാനം കമ്മപച്ചയേന പച്ചയോ. നാനാക്ഖണികാ-കുസലാ ചേതനാ വിപാകാനം ഖന്ധാനം കടത്താ ച രൂപാനം കമ്മപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ച അബ്യാകതസ്സ ച ധമ്മസ്സ കമ്മപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലാ ചേതനാ സമ്പയുത്തകാനം ഖന്ധാനം ചിത്തസമുട്ഠാനാനഞ്ച രൂപാനം കമ്മപച്ചയേന പച്ചയോ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

ആഹാരപച്ചയവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ...പേ॰... പന്നരസമോ ആഹാരപച്ചയവിഭങ്ഗോ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ...പേ॰... പന്നരസമോ ആഹാരപച്ചയവിഭങ്ഗോ "കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ധമ്മസ്സ ആഹാരപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലാ ആഹാരാ സമ്പയുത്തകാനം ഖന്ധാനം ആഹാരപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലോ ധമ്മോ അബ്യാകതസ്സ ധമ്മസ്സ ആഹാരപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലാ ആഹാരാ ചിത്തസമുട്ഠാനാനം രൂപാനം ആഹാരപച്ചയേന പച്ചയോ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

ഇന്ദ്രിയപച്ചയവിഭങ്ഗ

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ...പേ॰... സോളസമോ ഇന്ദ്രിയപച്ചയവിഭങ്ഗോ കഥം വിത്ഥാരേന വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ...പേ॰... സോളസമോ ഇന്ദ്രിയപച്ചയവിഭങ്ഗോ "കുസലോ ധമ്മോ കുസലസ്സ ധമ്മസ്സ ഇന്ദ്രിയപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലോ ഇന്ദ്രിയാ സമ്പയുത്തകാനം ഖന്ധാനം ഇന്ദ്രിയപച്ചയേന പച്ചയോ. കുസലോ ധമ്മോ അബ്യാകതസ്സ ധമ്മസ്സ ഇന്ദ്രിയപച്ചയേന പച്ചയോ, കുസലാ ഇന്ദ്രിയാ ചിത്തസമുട്ഠാനാനം രൂപാനം ഇന്ദ്രിയപച്ചയേന പച്ചയോ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

സങ്ഖ്യാവാര

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ...പേ॰... പുച്ഛാവിസ്സജ്ജനാസങ്ഖ്യാവാരസങ്ഖാതേസു തീസു വാരേസു തതിയോ സങ്ഖ്യാവാരോ കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ...പേ॰... തതിയോ സങ്ഖ്യാവാരോ "ഹേതുയാ സത്ത, ആരമ്മണേ നവ, അധിപതിയാ ദസ, അനന്തര സമനന്തരേ സത്ത, സഹജാതേ നവ, അഞ്ഞമഞ്ഞേ തീണി, നിസ്സയേ തേരസ, ഉപനിസ്സയേ നവ, പുരേജാതേ പച്ഛാജാതേ ആസേവനേ തീണി , കമ്മേ സത്ത, വിപാകേ ഏകം, ആഹാരേ ഇന്ദ്രിയേ ഝാനേ മഗ്ഗേ സത്ത, സമ്പയുത്തേ തീണി, വിപ്പയുത്തേ പഞ്ച, അത്ഥിയാ തേരസ, നത്ഥിയാ വിഗതേ സത്ത, അവിഗതേ തേരസാ"തി ഏവമാദിനാ ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതോ.

ഹേതു സഹജാത നിസ്സയ അത്ഥി അവിഗതന്തി സത്ത, ഹേതു സഹജാത അഞ്ഞമഞ്ഞ നിസ്സയ അത്ഥി അവിഗതന്തി തീണി, ഹേതു സഹജാത അഞ്ഞമഞ്ഞ നിസ്സയ സമ്പയുത്ത അത്ഥി അവിഗതന്തി തീണി ...

വേദനാതിക പടിച്ചവാര

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ...പേ॰... പഠമം കുസലത്തികം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ തദനന്തരം അവസേസാ വേദനാത്തികാദയോ ഏകവീസതിതികാ കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ...പേ॰... പഠമം കുസലത്തികം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ തദനന്തരം അവസേസാ വേദനാത്തികാദയോ ഏകവീസതിതികാ "സുഖായ വേദനായ സമ്പയുത്തം ധമ്മം പടിച്ച സുഖായ വേദനായ സമ്പയുത്തോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ. സുഖായ വേദനായ സമ്പയുത്തം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ, ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ, പടിസന്ധിക്ഖണേ സുഖായ വേദനായ സമ്പയുത്തം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ, ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ"തി ഏവമാദിനാ ച. വിപാകം ധമ്മം പടിച്ച വിപാകോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ. വിപാകം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ, തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ, ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ, പടിസന്ധിക്ഖണേ വിപാകം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ, തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ, ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ. വിപാകം ധമ്മം പടിച്ച നേവവിപാകനവിപാകധമ്മധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ, വിപാകേ ഖന്ധേ പടിച്ച ചിത്തസമുട്ഠാനരൂപം, പടിസന്ധിക്ഖണേ വിപാകേ ഖന്ധേ പടിച്ച കടത്താരൂപം, ഖന്ധേ പടിച്ച വത്ഥൂ"തി ഏവമാദിനാ ച ഏകേകസ്മിം തികേ സത്തഹി സത്തഹി മഹാവാരേഹി ഏകേകസ്മിഞ്ച മഹാവാരേ ചതൂഹി ചതൂഹി നയേഹി ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാ.

ദുകപട്ഠാന

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ...പേ॰... തികപട്ഠാനാദീസു ഛസു അന്തോഗധപട്ഠാനാദീസു പഠമം തികപട്ഠാനം ദേസേത്വാ തദനന്തരം ദുകപട്ഠാനം കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ...പേ॰... തികപട്ഠാനാദീസു ഛസു അന്തോഗധപട്ഠാനാദീസു പഠമം തികപട്ഠാനം വിഭജിത്വാ തദനന്തരം ദുകപട്ഠാനം "ഹേതും ധമ്മം പടിച്ച ഹേതു ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ, അലോഭം പടിച്ച അദോസോ അമോഹോ, അദോസം പടിച്ച അലോഭോ അമോഹോ, അമോഹം പടിച്ച അലോഭോ അദോസോ. ലോഭം പടിച്ച മോഹോ, മോഹം പടിച്ച ലോഭോ, ദോസം പടിച്ച മോഹോ, മോഹം പടിച്ച ദോസോ"തി ഏവമാദിനാ ച. സരണം ധമ്മം പടിച്ച സരണോ ദമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ, സരണം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ, തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ, ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ. സരണം ധമ്മം പടിച്ച അരണോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ, സരണോ ഖന്ധേ പടിച്ച ചിത്തസമുട്ഠാനം രൂപം. സരണം ധമ്മം പടിച്ച സരണോ ച അരണോ ച ധമ്മാ ഉപ്പജ്ജന്തി ഹേതുപച്ചയാ. സരണം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം, തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം, ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപ"ന്തി ഏവമാദിനാ ച. ഏകേകസ്മിം ദുകേ സത്തഹി സത്തഹി മഹാവാരേഹി ഏകേകസ്മിഞ്ച മഹാവാരേ ചതൂഹി ചതൂഹി നയേഹി ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

സരണം ധമ്മം പടിച്ച സരണോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ, സരണം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ, തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ, ദ്വേ

ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ ...

ദുകതികപട്ഠാന ദുകദുകപട്ഠാന

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ...പേ॰... തികപട്ഠാനാദീസു ഛസു അന്തോഗധപട്ഠാനേസു പഠമം തികപട്ഠാനഞ്ച ദുതിയം ദുകപട്ഠാനഞ്ച വിഭജിത്വാ തദവസേസാനി ദുകതികപട്ഠാനാദീനി ചത്താരോ പട്ഠാനാനി കഥം വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ...പേ॰... തികപട്ഠാനാദീസു ഛസു അന്തോഗധപട്ഠാനേസു പഠമം തികപട്ഠാനഞ്ച ദുതിയം ദുകപട്ഠാനഞ്ച വിഭജിത്വാ തദവസേസാ ദുകതികപട്ഠാനാദയോ "ഹേതും കുസലം ധമ്മം പടിച്ച ഹേതു കുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ. ഹേതും കുസലം ധമ്മം പടിച്ച നഹേതു കുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ. ഹേതും കുസലം ധമ്മം പടിച്ച ഹേതു കുസലോ ച നഹേതു കുസലോ ച ധമ്മാ ഉപ്പജ്ജന്തി ഹേതുപച്ചയാ, നഹേതും കുസലം ധമ്മം പടിച്ച നഹേതു കുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ, നഹേതും കുസലം ധമ്മം പടിച്ച ഹേതു കുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ, നഹേതും കുസലം ധമ്മം പടിച്ച ഹേതു കുസലോ ച നഹേതു കുസലോ ച ധമ്മാ ഉപ്പജ്ജന്തി ഹേതുപച്ചയാ"തി ഏവമാദിനാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതാനി.

ധമ്മപച്ചനീയപട്ഠാന

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ...പേ॰... പഠമം ധമ്മാനുലോമപട്ഠാനം വിഭജിത്വാ തദനന്തരം ദുതിയം ധമ്മപച്ചനീയപട്ഠാനം കഥം വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ...പേ॰... പഠമം ധമ്മാനുലോമപട്ഠാനം വിഭജിത്വാ തദനന്തരം ദുതിയം ധമ്മപച്ചനീയപട്ഠാനം "നകുസലം ധമ്മം പടിച്ച നകുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ. അകുസലാബ്യാകതം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച അകുസലാബ്യാകതാ തയോ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം. തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം. ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം. നകുസലം ധമ്മം പടിച്ച നഅകുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതു പച്ചയാ. വിപാകാബ്യാകതം കിരിയാബ്യാകതം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം. തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം. ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം. പടിസന്ധിക്ഖണേ...പേ॰...

നകുസലം ധമ്മം പടിച്ച നഅബ്യാകതോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ. അകുസലം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ, തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ, ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ"തി ഏവമാദിനാ തികപട്ഠാനാദീഹി ഛഹി അന്തോഗധപട്ഠാനേഹി ഏകേകസ്മിഞ്ച തികപട്ഠാനേ ദുകപട്ഠാനേ ദുകതികപട്ഠാനേ തികദുകപട്ഠാനേ തികതികപട്ഠാനേ ദുകദുകപട്ഠാനേ സത്തഹി സത്തഹി മഹാവാരേഹി ഏകേകസ്മിഞ്ച മഹാവാരേ ചതൂഹി ചതൂഹി നയേഹി ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

ധമ്മാനുലോമപച്ചനീയപട്ഠാന

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ...പേ॰... തതിയം ധമ്മാനുലോമപച്ചനീയപട്ഠാനം കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ...പേ॰... തതിയം ധമ്മാനുലോമപച്ചനീയപട്ഠാനം "കുസലം ധമ്മം പടിച്ച നകുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ. കുസലേ ഖന്ധേ പടിച്ച ചിത്തസമുട്ഠാനരൂപം. കുസലം ധമ്മം പടിച്ച നഅകുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ. കുസലം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം. തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം. ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം. കുസലം ധമ്മം പടിച്ച നഅബ്യാകതോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ. കുസലം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ, തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ, ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ. കുസലം ധമ്മം പടിച്ച നഅകുസലോ ച നഅബ്യാകതോ ച ധമ്മാ ഉപ്പജ്ജന്തി ഹേതുപച്ചയാ. കുസലം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ...പേ॰... ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ. കുസലം ധമ്മം പടിച്ച നകുസലോ ച നഅകുസലോ ച ധമ്മാ ഉപ്പജ്ജന്തി ഹേതുപച്ചയാ. കുസലേ ഖന്ധേ പടിച്ച ചിത്തസമുട്ഠാനരൂപ"ന്തി ഏവമാദിനാ ഭന്തേ തികപട്ഠാനാദീഹി ഛഹി അന്തോഗധപട്ഠാനേഹി ഏകേകസ്മിഞ്ച തികപട്ഠാനേ ദുകപട്ഠാനേ തികദുകപട്ഠാനേ ദുകതികപട്ഠാനേ തികതികപട്ഠാനേ ദുകദുകപട്ഠാനേ സത്തഹി സത്തഹി മഹാവാരേഹി ഏകേകസ്മിഞ്ച മഹാവാരേ ചതൂഹി ചതൂഹി നയേഹി ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

ധമ്മപച്ചനീയാനുലോമപട്ഠാന

പുച്ഛാ - തേനാവുസോ ഭഗവതാ...പേ॰... ധമ്മാനുലോമാദീസു പധാനഭൂതേസു ചതൂസു പട്ഠാനേസു ചതുത്ഥം പരിയോസാനഭൂതം ധമ്മപച്ചനീയാനുലോമപട്ഠാനം കഥം വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.

വിസ്സജ്ജനാ - അഭിധമ്മപിടകേ ഭന്തേ...പേ॰... ധമ്മാനുലോമപട്ഠാനാദീസു ചതൂസു പധാനഭൂതേസു മഹാപട്ഠാനേസു ചതുത്ഥം പരിയോസാനഭൂതം ധമ്മപച്ചനീയാനുലോമപട്ഠാനം "നകുസലം ധമ്മം പടിച്ച അകുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ, അകുസലം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ, തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ, ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ. നകുസലം ധമ്മം പടിച്ച നഅകുസലോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ. അകുസലേ ഖന്ധേ പടിച്ച ചിത്തസമുട്ഠാനരൂപം, വിപാകാബ്യാകതം ക്രിയാബ്യാകതം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം...പേ॰... ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ ചിത്തസമുട്ഠാനഞ്ച രൂപം. ഖന്ധേ പടിച്ച വത്ഥു, വത്ഥും പടിച്ച ഖന്ധാ. നകുസലം ധമ്മം പടിച്ച നഅബ്യാകതോ ധമ്മോ ഉപ്പജ്ജതി ഹേതുപച്ചയാ, അകുസലം ഏകം ഖന്ധം പടിച്ച തയോ ഖന്ധാ, തയോ ഖന്ധേ പടിച്ച ഏകോ ഖന്ധോ, ദ്വേ ഖന്ധേ പടിച്ച ദ്വേ ഖന്ധാ"തി ഏവമാദിനാ തികപട്ഠാനാദീഹി ചാതി അന്തോഗധപഭേദപട്ഠാനേഹി ഏകേകസ്മിഞ്ചേ തികപട്ഠാനേ ദുകപട്ഠാനേ ദുകതികതികദുകതികതികദുകദുകപട്ഠാനേ പടിച്ചവാരാദീഹി സത്തഹി മഹാവാരേഹി ഏകേകസ്മിഞ്ച മഹാവാരേ പച്ചയാനുലോമാദീഹി ചതൂഹി ചതൂഹി നയേഹി ഭഗവതാ വിത്ഥാരതോ വിഭജിത്വാ ദേസിതം.